

0 veľkom poslaní

Znie to možno neuveriteľne, ale Cyrilometodské dni v Terchovej si pripisujú na svoje konto už dvadsať ôsme pokračovanie. Aj tohtoročný program signalizuje, že podujatie treba vnímať v širších domáciach i medzinárodných súvislostiach. Terchovskí organizátori od prvopočiatku vychádzali z neochvejného presvedčenia, že Európa vznikla z kresťanstva – a to jeho syntézou s predošlými antickými kultúrami. Bez kresťanstva si Európu nemožno predstaviť; bola by bez neho len márnou ničotou. Súhlasne s historičkou Emíliou Hrabovcov konštatujeme, že Európu urobilo Európu prvorado kresťanské podložie, ktoré jej dalo formu i obsah a predstavuje autentické kritérium európskosti. Náš kontinent siaha tam, pokiaľ siahlo kresťanstvo a jeho prirodzené uplatňovanie.

Postavenie Slovenska nie je v naznačenej súvislosti typické pre Európu. Ani my

sme nemohli v prúde času uniknúť rôznym útokom, atakom a vplyvom. Naopak. Stali sme sa doslova ich terčom, pretože u nás je ešte vždy proti čomu bojovať a čo dobýjať. V strednej, východnej i južnej Európe totiž neprestali jestvovať spoločenstvá, ktoré si dokázali zachovať stáročné duchovné dedičstvo otcov a matiek, vieru, vzťah k Bohu, prirodzený zdravý rozum, spätosť so svojou pôdou, domovinou.

A zrejme preto ide o teritóriá, ktoré treba dobyť a rozbiť! „Zápas na Slovensku a o Slovensko“ má z predostretého uhla pohľadu oveľa ostrejší charakter a razanciu než, napríklad, rôzne strety v Belgicku alebo Holandsku. Proti čomu sa tam už len dá viesť ideový, respektíve duchovný boj?

My ešte kladieme aký-taký odpor a v tom azda možno vidieť aj budúcu úlohu Slovenska. Na mysl máme duchovné poslanie našej vlasti: uchovávať a zveľaďovať jedinečné dedičstvo, ktoré bude

prírodzene vyžarovať aj smerom navonok. Musíme veriť, že Slováci – bezpochyby s mnohými ranami a stratami, ale predsa – si načrtnuté poslanie dokážu osvojiť. Nielen svätý Ján Pavol II., ale tiež mnoho ďalších prorokov a vizionárov túto rolu Slovákom pripisovalo. Isteže, bude bolestná, ale treba nezlomne veriť, že máme na jej zvládnutie potrebnú vôľu, silu a energiu.

Blížiaci sa 28. ročník Cyrilometodských dní a jubilejné 55. pokračovanie medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni budú kreatívne hľadať odpovede i na otázky principiálneho významu a dosahu. Srdečne vás všetkých pozývame. Opätovne platí, že zdarný priebeh našich podujatí je spoločným dielom organizátorov, účinkujúcich, divákov a atmosféry. Tešíme sa na spoločné stretnutie!

Peter CABADAJ

Myšlienka na tento čas (Peter Gregor)

KTO ZIŠIEL Z MYSLE LEN PRETO, ŽE ZIŠIEL Z OČÍ,
TEN AJ ZOMRIE TAK, AKOBY LEN VYŠIEL Z MÓDY.

Z OBSAHU ČÍSLA

- XXVIII. ROČNÍK CYRILOMETODSKÝCH DNÍ
- 55. ROČNÍK JÁNOŠÍKOVÝCH DNÍ
- JUBILANT FERÓ MUCHA
- INFORMÁCIE Z RÔZNYCH OBLASTÍ

Otec kardinál je duchovne s nami

Historický rok 1990 (po pravici kardinála Korca páter Šabo)
Fotoarchív – MKS Terchová

Počas minuloročných Cyrilometodských dní v Terchovej celebroidal nedeľnú sv. omšu nitriansky diecézny biskup Viliam Judák. Po jej skončení sme ho poprosili aj o reflexiu Cyrilometodských dní, respektíve pohľad na svojho predchodcu kardinála Korca, ako i na dlhoročného správcu našej farnosti pátra Jozefa Šaba, SVD. Otec biskup na uvedené témy ochotne reagoval a my vám jeho odpovede radi sprostredkujeme.

O Cyrilometodských dňoch v Terchovej

„Terchová je známa jánošíkovskou tradíciou, ale v ostatných desaťročiach prenikla do širšieho povedomia aj svojou úctou k svätým Cyrilovi a Metodovi. Terchová bola prvá, kto po zmene spoločenského systému začal sláviť týchto solúnskych bratov aj vonkajšími oslavami, a v roku 2016 to bol už 27. ročník. Nemyslím si, že sv. Cyril a Metod v Terchovej niekedy fyzicky boli. To nie je také dôležité. Oveľa

dôležitejšie je, že dnešní Terchovci si uvedomujú význam dedičstva, ktoré títo svätí bratia – uctievané si ich ako apoštolov Slovanov – zanechali našim predkom. Ide o dedičstvo v podobe odovzdania viery, jej prehĺbenia a potom tiež významný kultúrny prínos, najmä čo sa týka písma, liturgickej reči a, samozrejme, i určitých zákonov, ktorými Metod ako právnik obohatil aj generácie pred nami. Otvorene sa hlásiť k tomuto dedičstvu neznamena len oprášovať ho, ale najmä aplikovať hodnoty

s ním spojené do života moderného človeka, lebo kresťanstvo predstavuje hodnotu, ktorá nie je prežitkom. Hodnoty ako spoložitie medzi ľuďmi, vzájomná tolerancia, odpúšťanie, vzájomná pomoc, ktoré hlásali sv. Cyril a Metod, sú aktuálne aj pre dnešného človeka.“

O kardinálovi Korcovi

„Jeho Eminencia Ján Chryzostom kardinál Korec, obrazne povedané, bol na Metodovom stolci v Nitre od roku 1990. S veľkou radosťou prijal skutočnosť, že Terchová sa hlásila k cyrilo-metodskému dedičstvu, a tak aj on bol vlastne účastníkom prvého ročníka. Od kostola požehnal kríž na vrchu Oravcove a pozorne sledoval každý rok cyrilo-metodské slávnosti a program, ktorý prebiehal v okruhu týchto dní. Robil to nielen s veľkou radosťou, ale i s určitým zadostučením, že sú ľudia, ktorí si vážia tieto hodnoty a transformujú ich do moderného ponímania dnešného človeka.“

Aj po zmene hraníc, keď už Terchová prestala byť súčasťou Nitrianskej diecézy, sa vždy s modlitbou, požehnaním a úctou pozeral na miesto, kde tieto oslavy začínali. Veľakrát sa o nich pochvalne vyjadril a je dôkazom vďačnosti, že z vašej strany – zo strany Terchovcov – bolo prejavované poďakovanie ešte pred jeho smrťou, pred odchodom z tohto sveta, čo si veľmi vážil. Viac ráz, aj napriek chorobe a ťažkostiam, ktoré ho sprevádzali posledné mesiace a týždne, si na túto skutočnosť spomínal. Myslím si, že i teraz je otec kardinál duchovne s nami a žehná vášmu dieľu, aby pokračovalo a aby ste cyrilo-metodské dedičstvo odovzdávali aj budúcim generáciám.“

O pátrovi Šabovi

„Ja som pátra Jozefa Šaba spoznal v Terchovej. Potom som sa neskôr dovedel, že sme narodení v jeden deň, hoci nás od seba delili roky. Aj to ma milo prekvapilo, že pochádzal z územia dnešnej Nitrianskej diecézy, z Obýc, a pracoval v tejto diecéze – najmä v Svätoplukove. Niekoľko mesiacov pred smrťou bol vymenovaný za čestného kanonika Nitrianskej diecézy, čo ho určite prekvapilo. Ide o ocenenie jeho bohatej činnosti v Terchovej a potom i v rámci misionárov rehole Božieho Slova na území Nitrianskej diecézy. Bol to naozaj obetavý kňaz, ktorý neúnavne pracoval v cyrilo-metodskej orbe a svojou činnosťou prinášal hodnoty mnohým ľuďom, medzi ktorými pôsobil.“ (Mons. Viliam Judák – nitriansky diecézny biskup)

Kardinál Korec so svojim nástupcom biskupom V. Judákom a osobným tajomníkom P. Tibenským

Pripravil **Marián ZAJAC**
Foto – Internet

Cyrilometodské dni 2017

V pamätnom roku 1990 sa mnohí idealisti naplno oddávali eufórii z nadobudnutej politickej a náboženskej slobody. Úžasnú erupciu uvoľnenej energie, tvorivosti a nápadov sa Terchovci snažili pretaviť aj do všestranného priblíženia a najmä aktualizovania nadčasového odkazu byzantskej misie svätých Cyrila

a Metoda – patrónov miestneho kostola (najväčšieho na Slovensku, ktorý je zasvätený solúnskym bratom) a spolupatrónov Európy. Už prvý ročník Cyrilometodských dní priniesol do Terchovej niečo výnimočné a jedinečné. Terhovci ako vôbec prví ponúkli Slovensku i vtedajšej federácii podujatie, ktoré sa otvorene, sebavedomo, kultivovane a atraktívne zároveň prihlásilo k duchovným hodnotám európskeho kultúrneho dedičstva. Možno si to vtedy za-interesovaní ani neuvedomovali, ale ďalší vývoj potvrdil, že ich iniciatíva významne prispela nielen k prehĺbeniu viery, národného povedomia a vlastenectva, ale aj európskej identity. Vďaka neúnavnému obeťavému úsiliu a zanietenosti jednotlivcov Terchová odolala náporu rôznych pseudotrendov i odstredivých tendencií a dokázala si prirodzene udržať svoj vysoký cyrilometodský kredit. Určite nie je nijaká náhoda, že opäť ako jediná na Slovensku!

Blížiaci sa XXVIII. pokračovanie podujatia (2. – 5. júl) potvrdzuje platnosť predložných slov. Organizátori opätovne pripravili zaujímavý program, v ktorom okrem duchovného pokrmu dostane široký priestor vážna, sakrálna i etnická hudba, divadlo, folklór a výtvarné umenie. Kvalitní domáci aj zahraniční umelci sú zárukou, že prítomní diváci si z programu odnesú silné emócie a zážitky.

Hlavným organizátorom je obec Terchová v spolupráci s ďalšími osvedčenými partnermi. Podujatie je venované pamiatke významnej osobnosti našich dejín Jánovi Chryzostomovi kardinálovi Korcovi, ktorý bol ako nitriansky biskup hlavným celebrantom svätej omše na prvom ročníku Cyrilometodských dní (1990). V nedeľu, 2. júla 2017, bude odhalená a posvätená jeho pamätná tabuľa a odovzdané in memoriam čestné občianstvo Terchovej.

-pc-

SPOMIENKA

*Aj keď Ti prestali hviezdy
svietiť a slnko hriať,
tí, čo Ťa mali radi,
neprestanú na Teba
spomínať.*

Dňa 7. júna 2017 si pripomenieme päť rokov od úmrtia našej drahej mamy, starej a prastarej mamy

Margity MICHALKOVEJ

*Kto ste ju poznali, venujte jej s nami
tichú modlitbu a spomienku.*

S úctou a láskou spomína celá rodina

SPOMIENKA

*Odišiel si cestou, ktorou
kráča každý sám,
len brána spomienok
ostala otvorená dokorán.*

Dňa 2. júla 2017 si pripomenieme nedožitú 70. narodeniny nášho drahého

Viktora MARTOŠA

*Kto ste ho poznali, venujte mu s nami
modlitbu a tichú spomienku.*

*S láskou a úctou spomínajú manželka, dcéra
s rodinou, krstná a ostatná rodina*

SPOMIENKA

*Čas ubieha, zastaviť sa
nedá, na Teba, otec,
zabudnúť sa nedá.*

Dňa 30. júna 2017 uplynú 10 rokov, čo nás navždy opustil náš manžel, otec, starý a prastarý otec

Štefan ONDRUŠ

*Kto ste ho poznali, venujte mu spolu
s nami modlitbu a tichú spomienku.*

*S láskou a úctou spomínajú manželka,
deti s rodinami a ostatní príbuzní*

POĎAKOVANIE

*Spustla už záhrada, spustol
aj dvor, ticho je už v dome,
nepočuť Tvoje kroky v ňom.
Stíchlo navždy srdce zlaté,
zhasol v Tvojich očiach
svit, ťažko sa nám bude
teraz, bez Teba maminka,
žiť...“ Prinášame biele ruže,
majú biele lupienky, my
sme do nich uložili všetky
naše spomienky. Odišla si,
už nie si medzi nami, no
v našich srdciach stále žiješ
spomienkami.*

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom a známym, ktorí sa 28. marca 2017 prišli rozlúčiť s našou milovanou maminou, starkou a prastarkou

Emíliou KADAŠOVU

*Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary,
ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žal.
V našich srdciach zostaneš navždy.*

Smútiaca rodina

SPOMIENKA

*Čas plynie, roky ubiehajú,
ale krásne spomienky
v srdci zostávajú.*

Dňa 30. júna 2017 uplynulo 25 rokov, čo nás vo veku 65 rokov navždy opustil drahý manžel, otec, starý a prastarý otec

Adam JANKOV
z Terchovej

*S láskou a úctou spomínajú
manželka a dcéry s rodinami.*

*Kto ste ho poznali, venujte mu s nami
modlitbu a tichú spomienku*

SPOMIENKA

Dňa 31. mája 2017 nás vo veku 56 rokov navždy opustil bývalý futbalista Terchovej

Jozef MIHO

*Patril do úspešnej hráčskej generácie, ktorá
v osemdesiatych rokoch minulého storočia
zabezpečila pre Terchovú postup
až do krajských súťaží.*

*Pamätne zostanú najmä nevyspytateľné
realizácie Jožkových penúlt.*

*Čeť jeho pamiatke!
FK Terchová*

Z Terchovej do Kolína

Keď ľuďom na Slovensku hovorím, že pracujem v Kolíne, väčšina z nich sa prekvapene opýta: prečo v Nemecku? Tak teda pracujem v Kolíne nad Labem, t. j. v malom okresnom stredočeskom meste, ktoré je vzdialené asi 60 km od Prahy. Nachádza sa na najjužnejšom ohybe rieky Labe. Ako som sa sem dostal?

Páter Halama počas veľkonočnej vigílie pred Chrámom sv. Bartolomeja v Kolíne

V Nitre na Kalvárii

V roku 2010 som bol „prevelený“ z Terchovej do Nitry. V tom čase som sa stal provinciálom Slovenskej provincie Spoločnosti Božieho Slova. V Nitre má provincia sídlo, preto som sa tam i ja presťahoval. Bol to môj prvý pobyt v Nitre vôbec, hoci som členom Spoločnosti Božieho Slova už viac ako 25 rokov. Viacerí spolupratia tam absolvovali postulát, časť štúdií. Ja som sa Nitre nejako vyhol až do roku 2010.

Mojou úlohou bolo administrovať spolu s provinciálnou radou provinciu, ktorá mala v tom čase okolo 70 členov. Administrovať znamenalo rozhodovať najmä o personále, kto má kde pracovať. Jedno z mojich prvých rozhodnutí bolo, že za farára do Terchovej šiel páter Pavol Kruták, ktorý je aktuálne provinciálom. Ďalšou úlohou bolo zastrešovať všetky inštitúcie, ktoré na Slovensku alebo v Čechách máme, ako sú kňazský seminár, vydavateľstvo, domov dôchodcov, skrátka všetko to, čo prislúcha štatutárovi každej spoločnosti.

Posun do veľkých miest

Medzi dôležité rozhodnutia v tom období bolo, že sme prevzali farnosť v Prahe. Spolubratia, ktorí pracovali v Českej republike, keďže ČR je súčasťou Slovenskej provincie Spoločnosti Božieho Slova, sa obrátili na mňa s požiadavkou, aby sme sa pohli smerom do väčších miest. Dovtedy

sme pracovali iba na vidieckom Valašsku a mali sme jednu farnosť v Mimoní, čo je česko-nemecké pohraničie. Vybrali sme sa teda za biskupmi Olomouca, Brna a Prahy. Najrýchlejšia ponuka prišla z Pražskej arcidiecézy. Ponúkli nám farnosť na východnom okraji Prahy – v Uhříněvsi. Človek si povie: periféria Prahy. Ale práve tu sa buduje veľa nových bytov, pribúdajú ďalší obyvatelia. Z tohto pohľadu som rád, že sme sa uchytili v Prahe – vo farnosti, kde každým rokom pribúda nejaká mladá rodinka, ktorá chodí do kostola (často sú to aj mladí Slováci).

Ďalším míľnikom, aspoň pre mňa, bolo prevzatie farnosti v Bratislave-Petržalke, dá sa povedať, že najväčšej farnosti na Slovensku, ktorá má okolo 60 tisíc obyvateľov. Ako dobre viete, v tejto farnosti pôsobil bývalý terchovský kaplán páter Lukáš Twardowski, a pôsobil v nej aj váš terajší pán farár páter Paľko Hudák. Na území tejto farnosti sú, samozrejme, aj ďalšie kostoly. Jedným z nich je chrám pri našom seminári, druhý v stredu saľeziánov. V každom prípade som rád, že teraz verbisti pracujú na vidieku aj vo veľkých mestách.

Možno viete, že už viac ako 20 rokov vedú verbisti Univerzitné pastoračné centrum v Bratislave, čo je špeciálna pastoračia, keďže sa zameriava na univerzitnú mládež. Táto misia funguje naozaj požehnané a som za to rád. Taktiež som rád, že v Bratislave máme tri pastoračné

miesta – univerzitné centrum, farnosť a kňazský seminár. Väčšina našich spolupratov po kňazskej vysviacke odchádza do misií na iné kontinenty. K nám však prichádzajú s misijným určením spolupratia z Indie, Indonézie, Konga a iste prídu i ďalší. Teší ma, že im môžeme ponúknuť pestrosť pastoračnej práce. Slovenská provincia verbistov je teda Slovenská aj Česká republika.

Ďalšie úlohy

Úlohou provinciála je najmä spolupráca s biskupmi, keďže pracujeme v jednotlivých diecézach a partikulárnych farnostiach, a tiež koordinácia prác s Generálnym vedením v Ríme. Som rád, že v čase, keď som bol provinciálom, som mohol byť účastný na Generálnej kapitule, ktorá sa koná raz za šesť rokov. Zúčastňuje sa na nej okolo 150 spolupratov z celého sveta a toto grémium rozhoduje o smerovaní Spoločnosti do ďalšieho obdobia. Mal som možnosť poznať Spoločnosť Božieho Slova akoby v kocke a pracovať na jej vízii do budúcnosti.

Na úrovni rehoľných spoločností na Slovensku som bol zapojený do fungovania Konferencie vyšších rehoľných predstavených, čo je akýsi poradný orgán predstavených jednotlivých mužských rehoľí. Zároveň je to inštitúcia, ktorá reprezentuje rehoľníkov pred biskupmi danej krajiny a pred Svätým Otcem. Táto skúsenosť bola pre mňa tiež mimoriadne obohacujúca.

Veľmi príjemným zážitkom pre mňa bola návšteva Indie, a to z dôvodu, že tam mali primície dvaja spolupratia, ktorí vyštudovali na Slovensku – vám známy páter Johnny Ambattu a páter Martin Madassery. Pri tej príležitosti som mohol navštíviť formačné domy, kde sa pripravujú naši spolupratia na budúce misionárske povolanie. Bolo pre mňa povzbudzujúce vidieť mnoho mladých ľudí v Indii, ktorí chcú hlásať evanjelium a pripravujú sa na to.

To boli niektoré moje zážitky z obdobia, keď som bol provinciálom. Nebolo to však vždy ľahké. Aj preto som po piatich rokoch „provinciálovania“ požiadal o uvoľnenie z funkcie a možnosť absolvovať nejaké obdobie oddychu, čo sa obyčajne nazýva sabatický rok.

V Anglicku

Najskôr som si myslel, že by moja prestávka a oddych mohli trvať tri mesiace, no nakoniec som našiel školu, kde som mohol absolvovať celý akademický rok. Bola to škola, ktorá sa nachádza v Anglicku a je zameraná na ďalšiu formáciu nielen kňazov a rehoľníkov, ale i laikov. Volá sa Inštitút sv. Anzelma a ja som v ňom strávil celý rok 2015. Škola sa nachádza v malom mestečku Cliftonville na východnom pobreží, asi 90 míľ od Londýna. Keď som mal trochu voľna, vypomáhal som v slovenskej farnosti v Londýne a v lete aj v jednej anglickej farnosti v širšom centre Londýna. Párkrát

som tam stretol aj Maťu Romančíkovú, ktorá pochádza z Terchovej. Za toto obdobie som veľmi vďačný, lebo som, azda po prvýkrát v živote, našiel školu, ktorá sa dotýka priamo života. Všetko, čo sme sa tam učili, bolo šité na mieru človeka v strednom veku, ktorý je už trochu unavený, vyhorený, aby objavil to, že má v sebe veľké množstvo darov, že sa už niečo v živote naučil a teraz to môže ešte efektívnejšie použiť v druhej polovici svojho života. Ten rok v Anglicku bol pre mňa veľkým darom. Získal som tam mnoho priateľov, pričom väčšina z nich pochádza z Afriky alebo Ázie.

Na spomínanom kurze som bol jedným z mála Európanov. A predsa sme tvorili jednu veľkú rodinu.

Z Anglicka do Česka

Keď sa blížil koniec môjho pobytu v Anglicku, na jeseň ma navštívil vtedajší provinciál páter Janko Štefanec a povedal mi, že by ma rád videl v Čechách. Tak som sa objavil od 1. januára 2016 v našej dnešnej pražskej farnosti v Uhřetěvsi. Vypomáhal som tam, ako i vo veľkomestskej farnosti Praha-Chodov. Bola to pre mňa veľmi milá skúsenosť. Taktiež som bol trochu nápomocný pátrovi Georgesovi Mondo, ktorý už pôsobil v Prahe pol roka a učil sa češtinu. Občas mu bolo treba niečo preložiť, ísť na úrady a tiež byť pomocou v komunikácii, keďže v tom čase ešte nevedel dosť dobre česky. Pražská arcidiecéza cez svojho generálneho vikára vtedy požiadala provinciála, aby sme ako rehoľa prevzali farnosť Kolín. Od 1. júla 2016 som sa teda, spolu s pátrom Georgesom Mondom, objavil v Kolíne. Hneď na mňa urobil ohromný dojem starobylý majestátny gotický Chrám sv. Bartolomeja

(postavený v roku 1261).

Uvedomil som si, že sa stávam súčasťou veľkej histórie. Nachádzal som sa na mieste, kde nijaký verbista predtým nepôsobil. Ja Slovak a so mnou kaplán z afrického Konga. Do Vianoc nám ešte vypo-máhal český kaplán páter Martin. Hneď od začiatku sme však vnímali, že ľudia si želajú vytvoriť spoločenstvo, a to je to, čo sa snažíme sprostredkovať. Cítim sa tu byť prijatý a práca dáva zmysel. V marci tohto roku nás posilnil páter Marián Brudny, ktorý pochádza z Poľska a predtým pôsobil 21 rokov v Afrike; sme teda medzinárodný farský tím. A pracuje sa nám spolu dobre!

Naša farnosť pozostáva z 30 obcí, vrátane Kolína, ktorý má asi 30 tisíc obyvateľov. Spolu spravujeme 27 kostolov, ale nie všetky sú otvorené. V asi 15 z nich máme pravidelné bohoslužby. Nachádzame sa v oblasti Polabia, kde je veľmi úrodná pôda. V minulosti tu žili roľníci a išlo väčšinou o katolíkov. Komunisti, samozrejme, toto chceli rozbiť a preto chlapov v 50. rokoch odviekli do baní a iných oblastí priemyslu na rôzne miesta republiky. V Kolíne nastavali fabriky, aby dali ľuďom prácu, polia prešli do rúk miestnych roľníckych družstiev. Tak sa stalo, že po 40 rokoch komunizmu bol pôvodný život v Polabí zdevastovaný.

Po revolúcii sa už ľudia, až na pár výnimiek, na svoje polia nevrátili. Duchovne je toto spustnutie vidieť najmä na dedinách, ktoré sa vyludnili. Dnes si v nich kupujú domy majetní Pražania, aby mali kam ísť na víkend. To je ale vonkajší obrázok, pričom ten vnútorný je o niečo pozitívnejší. Vidíme to zvlášť v Kolíne. Ľudí v kostole pribúda, čo je trend posledných 20 rokov. Potvrdzujú to i samotní ľudia. Vo vedení

mesta sú voči kresťanstvu pozitívni a vychádzajú nám v ústrety tam, kde sa to dá.

Keď tak dnes spätne uvažujem nad svojím životom, uvedomujem si, ako si jedným rozhodnutím pripravujeme budúcnosť, a pritom o tom ani netušíme. Tým, že sme v roku 2011 prevzali farnosť v Prahe, mi Boh pripravil pôdu pre to, aby som bol dnes v Kolíne. Zvláštne sú Božie cesty.

Fatimské zjavenie

V súvislosti s výročím zjavenia Panny Márie vo Fatime mi napadá myšlienka, ktorú vyslovil pri jednej príležitosti pápež Benedikt XVI., vtedy azda ešte ako kardinál Ratzinger. Povedal, že predpoveď trestov a nešťastí sa nemusí naplniť, ak sa ľudia obrátia a zmenia. Taktiež sa nemusí naplniť Boží príslub, ak sa ľudia od neho odvrátia.

V tretej časti zjavenia deťom vo Fatime, ktorá bola zverejnená až na konci pontifikátu Jána Pavla II., sa píše, že biskup obľúčený v bielom (myslí sa pápež) bude zabitý. Ján Pavol II. sa vyjadril, že v tom vidí udalosť atentátu, pri ktorom v roku 1981 takmer prišiel o život. Nebol však zabitý. V tomto bode sa teda úplne proroctvo nenaplnilo. Našťastie. Vidieť v tom, že človek má vždy dôležitú rolu, spoluúčasť na Božích plánoch. Môžeme tak povedať, že budúcnosť je nielen v Božích rukách, ale i v našich – ľudských. Záleží od našich rozhodnutí, aj tých najmenších. Preto má život každého jedného človeka a každej rodiny nesmierny význam. A nemusí nás znechucovať, že nie je veľa ľudí, čo berú život vážne. Dôležité je, aby sme žili to, o čom sme presvedčení, a nenechali sa znechutiť masou ľudí, ktorí sa ženú nevedno kam.

páter Ján HALAMA, SVD

Fotoarchív – Autor

Kaplnky a kríže v Terchovskej krajine (I.)

Kaplnky, kríže – Božie muky, sochy svätých sú hojne rozosiate po celom terchovskom chotári. Popri cestách, v osadách, na kopcoch, pri domoch... Dodávajú miestam, na ktorých sa nachádzajú, ďalší rozmer. Ten človek pochopí, až keď sa na tom mieste zastaví, zamyslí, porozhliada a pomodlí. Tak ako zbožný terchovský umelec, ktorý v priebehu storočí roztrúsil svoje kamenné, drevené i železné artefakty po Terchovskej krajine, aby vydal svedectvo o sebe a dobe, v ktorej žil, a zanechal posolstvo pre súčasnosť. Preto sme sa rozhodli na stránkach našich novín mapovať a približovať tieto zaujímavé miesta ako príspevok k lepšej orientácii a poznaniu miestnej – terchovskej histórie.

V tomto čísle si bližšie predstavíme sochu sv. Jána Nepomuckého pred Kostolom sv. Cyrila a Metoda. Za fundované informácie o uvedenej soche chcem poďakovať Marekovi Repáňovi, ktorý ju v roku 2011 reštauroval.

Socha sv. Jána Nepomuckého s podstavcom je z pieskovca. Podstavec je vysoký 156 cm a samotná socha 108 cm. Pri preklade latinského textu v spodnej časti, na zadnej strane podstavca, bola socha datovaná do roku 1818. Podarilo sa ujasniť aj meno donátora, ktorým bol terchovský farár Juraj Treskoň. V minulosti bola na hlavici podstavca i socha anjela, ktorý býval často súčasťou tejto architektonicko-sochárskej kompozície. Išlo zväčša o adoru-júceho anjela alebo anjela s gestom mlčanlivosti, čo sa viaže k ikonografii sv. Jána Nepomuckého. Dokazuje to archívna čiernobiela fotografia z roku 1954, čo nasvedčuje, že po tomto roku prišlo k zásadnej deštrukcii, keď bola socha v spodnej časti rozlámaná na viac kusov.

„Dal mi Boh dar jazyka odplatu moju a s nim chvalit budem Jeho“ – text na prednej strane podstavca.

Marián ZAJAC

Fotoarchív – Marek REPÁŇ

Zreštaurovaná socha sv. Jána Nepomuckého

3. – 6. AUGUST 2017

TLAČOVÁ SPRÁVA

Jánošíkove dni 2017

Blížiaci sa jubilejný 55. ročník Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej sa uskutoční v dňoch 3. až 6. augusta 2017. Hlavným organizátorom podujatia je Obec Terchová, spoluorganizátormi sú Žilinský samosprávny kraj a Krajské kultúrne stredisko v Žiline, s finančným príspevom Fondu na podporu umenia. Už vyše štvrtstoročie má tento populárny a divácky vyhľadávaný festival medzinárodný charakter a za ten čas sa na ňom predstavilo niekoľko tisíc účinkujúcich z vyše 30 krajín sveta.

Kľúčovým slovom festivalu je v tomto roku výmena ako zdôraznenie princípu, že výmena kultúrnych hodnôt je nevyhnutným predpokladom na inšpiratívny dialóg a tvorivú konfrontáciu s okolitým svetom, ktorá obohacuje naše životy a prispieva k prehĺbovaniu porozumenia medzi ľuďmi.

Jánošíkove dni 2017 budú trvať štyri dni a organizátori pripravili tradične bohatý a pestrý program. Popri dominantnom folklóre nebudú chýbať ani koncerty world music, výstavy (Vtedy a dnes v Terchovej – vernisáž v Makovického dome v Žiline je otváracím programom festivalu; výstava výtvarných diel a fotografií jubilanta Františka Muchu; výstava ilustrácií Zbojstory – príbehy z kraja Jánošíka), prezentácie ľudových remesiel, divadelné predstavenie Ako sa Lomidrevo stal kráľom (v naštudovaní Terchovského národného divadla), premietanie filmov, folklórstroj a iné sprievodné akcie. Osobitne sa treba zmieniť o pokuse vytvoriť slovenský rekord v najväčšom počte spoločne hrajúcich muzikantov na klávesovú harmoniku – akordeón (po terchovsky „pianofku“).

Po dobrých skúsenostiach z uplynulých rokov sa opätovne uskutočnia samostatné

detské programy a program seniorských súborov a skupín z celého Slovenska. Neodmysliteľnou zložkou záverečného dňa Jánošíkových dní býva od roku 1968 divácky atraktívny konský vozový sprievod – s hrdými krojovanými furmanmi a hrajúcimi muzikantmi vo vozoch. Ako je všeobecne známe, ide o erbové podujatie Jánošíkových dní, pričom v tomto roku sa uskutoční po päťdesiaty raz. Veľkú pozornosť púta i nedeľná svätá omša za nositeľov ľudových tradícií (za aktívnej účasti krojovaných muzikantov a spevákov z domova i zo sveta). Nezabudnuteľné zážitky a iskrivú atmosféru sľubuje, ako už tradične, piatkový terchovský galavečer s názvom „Kamaráti moji, dajme sebe zahrať...“, v rámci ktorého sa predstaví folklórny výkvet Jánošíkovho kraja (4. augusta, 20.30 h). V sobotnom medzinárodnom galaprograme v amfiteátri Nad bôrami (5. augusta, 20.30 h) vystúpia účinkujúci zo Slovenska, Česka, Gruzínska, Macedónska a Poľska. Záverečné slovo bude, samozrejme, opätovne patriť monumentálnemu Terchovskému symfonickému orchestru. Po skončení piatkového a sobotného večerného galaprogramu si budú môcť záujemcovia vypočuť a zahrať terchovskú muziku v šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami (23.30–04.00 h). Naplní sa tak predstava, aby terchovská muzika – zapísaná v decembri 2013 do UNESCO – znela nielen na javiskách, ale aj pri každej vhodnej príležitosti.

Jubilejný 55. ročník Jánošíkových dní vyvrcholí v nedeľu 6. augusta originálnym predstavovaním furmanov a muzík (12.30 h), a záverečným galaprogramom v amfiteátri Nad bôrami „A veď sme my boli u gazdu dobrého...“ (15.00 h) – pod

záštitou predsedu Žilinského samosprávneho kraja Juraja Blanára. Predstavia sa v ňom folklórne súbory, skupiny a sólisti z Terchovej, Horného Považia, Oravy, Kysúc, Turca a Liptova + FS Kopaničiar z Myjavy ako hosti.

Infoservis

V rámci 55. ročníka Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej sa na šiestich pódioch (amfiteáter Nad bôrami, festivalové šapitó, areál pod sochou Juraja Jánošíka, Relaxačno-informačné centrum Terchovec, Kultúrny dom A. Hlinku, Terchovská galéria umenia) predstaví takmer 1 300 účinkujúcich zo Slovenska, Česka, Gruzínska, Macedónska a Poľska. Organizátori prosia divákov, ktorí prídu na programy do amfiteátra Nad bôrami, aby v prípade nepriaznivého počasia nepoužívali dáždnyky, ale pršíplášte.

Vstupenky

„Z“ zľavnený lístok – zľava platí pre dôchodcov: ročník narodenia 1955 a starší.

Permanenka neplatí pre štvrtkový program v kultúrnom dome.

Zdarma budú mať vstup ZŤP s preukazom (vozíčkar so sprievodom) a deti do 140 cm. Občania s trvalým pobytom v Terchovej majú na galaprogram v nedeľu popoludní (6. augusta 2017) vstup zdarma – nutný občiansky preukaz.

Vstupenky sa vzťahujú na program v kultúrnom dome (3. augusta – 17.30 h), galaprogramy v amfiteátri Nad bôrami (4. a 5. augusta – 20.30 h; 6. augusta – 15.00 h), a detský, respektíve seniorský program v amfiteátri Nad bôrami (5. augusta – 12.00 h, respektíve 13.45 h). Na programy vo festivalovom šapitó,

Relaxačno-informačnom centre Terchovec, areáli pod sochou Juraja Jánošíka a Terchovskej galérii umenia je vstup voľný.

Predaj lístkov počas festivalu:

- festivalový areál
- <http://predpredaj.zoznam.sk/sk/listky/4019/janosikove-dni-v-terchovej-2017>
- od 20. 6. 2017, Združenie turizmu Terchová (tel. 041/5993 100)

Ubytovanie

Bližšie informácie možno získať prostredníctvom Združenia turizmu Terchová (tel. 041/5993 100) a na portáloch www.ztt.sk, www.terchova.sk a www.terchova.info. Pre menej náročných návštevníkov bude vytvorený priestor na stanovanie.

Doprava

Počas Jánošíkových dní, presnejšie od 4. do 6. 8. 2017, bude na ceste č. II/583 v obci Terchová:

- v piatok 4. 8. v čase od 16.00 h do 21.00 h
- v sobotu 5. 8. v čase od 10.00 h do 21.00 h
- v nedeľu 6. 8. v čase od 9.00 h do 17.00 h úplná uzávierka dopravy!

Uzávierka dopravy nebude platiť pre účastníkov festivalu, linkové autobusy SAD, vozidlá zásobovania a vozidlá s právom prednostnej jazdy. Tranzitujúci majú možnosť obchádzky, ktorá bude vyznačená dopravnými značkami. Na parkovanie vozidiel

DEŇ	MIESTO	ČAS	PROGRAM	CENA
3. 8.	KD A. Hlinku	17,30 h	Ozveny z kraja Jánošíka	6 €
4. 8.	Amfiteáter	20,30 h	„Kamaráti moji, dajme...“	9 €
4. 8.	Amfiteáter	20,30 h	„Kamaráti moji, dajme...“	„Z“ 5 €
5. 8.	Amfiteáter	12,00 h 13,45 h	Detský program, Seniori VII. Dvojprogram	6 € „Z“ 4 €
5. 8.	Amfiteáter	20,30 h	„Štyri milé zeme...“	12 €
5. 8.	Amfiteáter	20,30 h	„Štyri milé zeme...“	„Z“ 8 €
6. 8.	Amfiteáter	15,00 h	„A veď sme my boli...“	6 €
6. 8.	Amfiteáter	15,00 h	„A veď sme my boli...“	„Z“ 3 €
4. 8. do 6. 8.	Amfiteáter	všetky programy	Permanentka na všetky programy v amfiteátri	20 €
4. 8. do 6. 8.	Amfiteáter	všetky programy	Permanentka na všetky programy v amfiteátri	„Z“ 14 €

účastníkov festivalu budú vyčlenené krajnice miestnych komunikácií v obci a označené verejné priestranstvá. Plynulosť dopravy bude na exponovaných miestach v obci zabezpečená aj prostredníctvom svetelného signalizačného zariadenia a organizátormi podujatia.

Kontakty

Informácie o programe

tel. 041/5695 129, 0911 924 189, 0903 454 233, mks@terchova.sk

Technicko-organizačné zabezpečenie

tel. 0903 528 113

Obecný úrad Terchová

tel. 041/5695 138, terchova@terchova.sk

Miestne kultúrne stredisko

tel. 0911 924 189, 041/5695 129, mks@terchova.sk

Združenie turizmu Terchová

tel. 041/5993 100, ztt@ztt.sk

Štátna polícia

tel. 158

Lekárska pohotovostná služba

tel. 155

www.janosikovedni.sk

www.terchova.sk

www.facebook.com/JanosikoveDni

-pc-

Malý Dávidko so svojimi rodičmi Dávidom a Dominikou

Privítanie detí do života

Už tradične sa na Deň matiek uskutočňuje v našej obci privítanie novonarodených detí do života. Ani tento rok to nebolo inak a 49 nových občanov Terchovej, 26 dievčat a 23 chlapcov, sme oficiálne privítali v nedeľu 14. mája 2017 v budove obecného úradu.

-red-

MS vo varení a jedení bryndzových halušiek

V sobotu, 27. mája 2017, privítala Terchová súťažiacich a návštevníkov Majstrovstiev sveta vo varení a jedení bryndzových halušiek priam ideálnym počasím. Podujatie, ktoré tvorí súčasť terchovských akcií s viacročnou tradíciou, opäť prilákalo tisíce návštevníkov. Zasúťažiť si mohli nielen družstvá, ale aj jednotlivci v dovedna štyroch kategóriách: Súťaž 4-členných družstiev vo varení a jedení 3 kg halušiek; súťaž jednotlivcov v jedení 1 kg halušiek na čas; súťaž jednotlivcov v pití 1 litra žinčice na čas; súťaž jednotlivcov v jedení 1 metra

syrovej nite.

Výsledky súťaže družstiev vo varení a jedení bryndzových halušiek:

1. Tempo Kondela čas 30 minút, 59 sekúnd
2. Košícké Leváre čas 37 minút, 30 sekúnd
3. CAB CAR čas 53 minút, 47 sekúnd

Víťazom súťaže jednotlivcov v jedení 1 kg bryndzových halušiek sa stal pán Haco s časom 28 sekúnd a 40 stotín.

Samozrejme, chýbať nesmel ani kultúrny program, ktorého súčasťou boli okrem zástupcov terchovského folklóru aj známe osobnosti a kapely zo Slovenska a Českej republiky.

Foto – Milan KOSEC

Panoráma z rozhľadne Terchovské srdce

Daň z ubytovania sa platiť oplatí

Už nejaký čas platí v Terchovej pravidlo, že vybraná daň z ubytovania sa vracia v plnej výške späť do rozvoja cestovného ruchu v Terchovej – Vrátnej. Netreba veľa hovoriť o tom, že cestovný ruch je pre našu obec významným zdrojom príjmov, vytvára pracovné miesta, podnikateľské príležitosti a robí obec atraktívnu. Veľa netreba hovoriť ani o skutočnosti, že na to, aby sa u nás hostia cítili príjemne, boli spokojní a vracali sa, sú potrebné nemalé finančné prostriedky. Zoznam investícií do údržieb, rekonštrukcií, nových projektov, propagácie Terchovej a Vrátnej môže byť takmer nekonečný. Je však výrazne limitovaný príjmami, ktoré možno použiť na investície do rozvoja cestovného ruchu. Jedným z týchto príjmov je tiež daň z ubytovania, ktorú, zjednodušene povedané, host' zaplatí v zariadení, kde nocuje, a to ju následne odovzdá obecnému úradu. Daň z ubytovania však nie je, a ani nemôže byť jediným zdrojom finančných prostriedkov na investície. Preto je potrebné skladať finančné prostriedky z viacerých zdrojov a zároveň hľadať nové.

Ako môže obec, organizácia, podnikateľ, ale i občan participovať na rozvoji cestovného ruchu a priložiť ruku k dielu?

Napríklad aj členstvom v niektorej z organizácií cestovného ruchu, ktoré pôsobia v našom regióne. Členstvom v Združení turizmu Terchová alebo OOCR Malá Fatra sa člen svojím vkladom podieľa na spoločných projektoch a získava výhody člena organizácie.

Prečo obec Terchová realizuje svoje zábery v oblasti cestovného ruchu prostredníctvom organizácií OOCR Malá Fatra a Združenie turizmu Terchová?

Veľmi zjednodušene povedané, OOCR (oblastná organizácia cestovného ruchu) je

organizácia, ktorá združuje obce, prípadne mestá v regióne a podnikateľov pôsobiacich na územiach týchto samospráv. Člen, či už samospráva alebo podnikateľský subjekt, na základe stanov vkladá riadny alebo mimoriadny vklad na účet organizácie. Následne, po uplynutí dvojročnej lehoty, štát na základe zákona 91/2010 o podpore cestovného ruchu vypláca dotáciu do výšky 100% hodnoty vkladov členov OOCR, maximálne však do výšky vybranej dane z ubytovania v danom regióne na projekty v cestovnom ruchu. Pre nás to znamená, že projekty, ktoré zrealizujeme vkladom do OOCR, nám „vygenerujú“ finančné prostriedky pre ďalšie investície v cestovnom ruchu, a to formou štátnej dotácie.

Združenie turizmu prevádzkuje informačnú kanceláriu v Terchovej a disponuje tak pracovnými silami, ktoré sú schopné, okrem zabezpečenia prevádzky informačnej kancelárie pre hosta, poskytovať servis pre svojich členov a aj sa organizačne podieľať na projektoch realizovaných v cestovnom ruchu. Z týchto dôvodov je výhodné, aby obec využila možnosti a schopnosti organizácií v cestovnom ruchu a maximálne efektívne tak využila finančné prostriedky, vybrané na dani z ubytovania.

Aké investície boli realizované za posledný rok, a aké sú plány na tento rok?

Budeme sa venovať len niektorým projektom, ktoré vyšli z obce a z rokovania komisie pre cestovný ruch, a boli čiastočne alebo úplne financované prostredníctvom dane z ubytovania. Pripomeňme ešte, že na rozvoji cestovného ruchu sa podieľajú svojimi vlastnými projektmi aj ďalšie organizácie – napríklad OZ Diery a OZ Rozsutec.

• **Tabuľový informačný systém:** prvá etapa vybudovania tabuľkového navigačného systému pre lepšiu orientáciu návštevníka po obci. Realizované v spolupráci s pracovníkmi Združenia turizmu Terchová.

• **Webkamera na rozhľadni:** vytvorenie interaktívnej webkamery, ktorá ponúka panoramatický záber na Terchovú; informácie o jednotlivých bodoch (vrcholy, kultúrne a turistické zaujímavosti...); obsahuje aj archív fotografií. Realizované v spolupráci s pracovníkmi Združenia turizmu Terchová. <http://panorama.terchova.sk>

• **Veľkoformátové 3D mapy:** tento projekt bol realizovaný prostredníctvom Združenia turizmu Terchová a spočíva v nahradení starých orientačných máp v obci (celkovo 6 ks v každej časti obce) novými 3D mapami aj s turistickými

trasami.

• **Zariadenie na úpravu bežeckých tratí:** zakúpený mechanizmus na úpravu bežeckých tratí v okolí Terchovej. Z vybranej dane z ubytovania bolo zariadenie financované čiastočne, zvyšok dofinancovala OOCR z vlastných prostriedkov.

• **Drevenica u Jánošov:** obec Terchová zakúpila pamiatkovú drevenicu v osade Jánošovia so zámerom sprístupniť ju ako súčasť rozvoja rodiska Juraja Jánošíka návštevníkom.

• **Projekt Chodník Tiesňavy, Štefanová – Vrátna:** vypracovanie projektovej dokumentácie chodníka (aj cyklochodníka) z Terchovej do Vrátny – Štefanovej a na Starý dvor.

• **Tabuľový informačný systém** – turistické značenie: dokončenie tabuľového informačného systému z minulého roka; označenie rodiska Juraja Jánošíka; turistické značenie na vrchu Pupov.

• **Údržba – bežecké trate, cyklotrasy, turistické chodníky:** úprava bežeckých tratí, kosenie, drenáže, teréne úpravy, značkovanie.

• **Zbojnícky chodník:** dokončenie zostávajúceho úseku Zbojníckeho chodníka. V roku 2017 bude v celej dĺžke zrekonštruovaný a bezpečne schodný.

• **Workshop – nové témy a projekty:** plánujeme zapojiť občanov, rodákov a milovníkov Terchovej do prípravy nových projektov.

• **Turistická informačná kancelária:** pokračovanie fungovania TIK-u v spolupráci

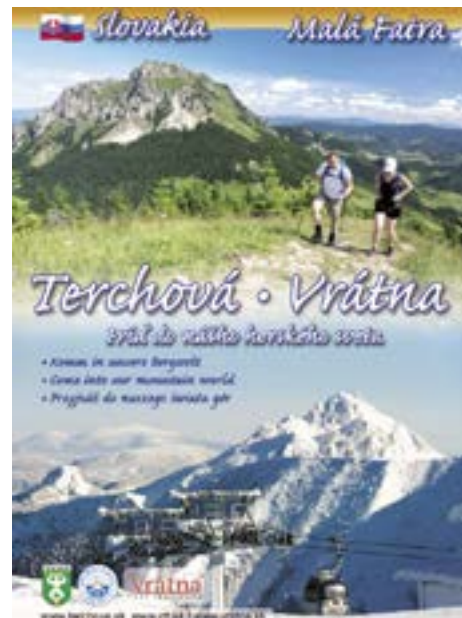
so Združením turizmu Terchová; skvalitňovanie poskytovaných služieb a zefektívnenie využitia pracovných kapacít pre projekty cestovného ruchu v regióne.

Je výber dane z ubytovania efektívny?

Pri porovnaní počtu lôžok v obci a obsadenosti zariadení s reálnym výberom dane nám vychádza, že výber dane z ubytovania má veľké rezervy. Dnešný hosť očakáva oveľa viac, ako pekné a čisté ubytovacie zariadenie. Očakáva upravené verejné priestranstvá, upravené turistické chodníky, cyklotrasy, bežecké trate. Očakáva čistotu a poriadok, a to nielen v obci, ale aj v jej širokom okolí. Očakáva zaručené informácie o dianí v regióne, pestrú paletu služieb a možností na využitie svojho času počas pobytu u nás. Preto je potrebné združovať finančné prostriedky aj na veci spoločné, ktoré v konečnom dôsledku prilákajú hostí do regiónu a nepriamo tak zaplnia ubytovacie kapacity, stoličky v reštauráciách, alebo hostia využijú ponuku služieb.

Ako je možné výber dane z ubytovania zefektívniť?

Zatiaľ to skúsime pozitívnu motiváciu, a to tým, že získané finančné prostriedky sú naozaj investované späť do cestovného ruchu a pomáhajú v skvalitňovaní prostredia Terchovej a Vrátny. Efektívnym nástrojom by mohlo byť zavedenie Turistickej karty, ktorá je momentálne v začiatkoch fungovania. Ide o zľavovú kartu pre ubytovaného hosta, ktorý s ňou získa zľavy

V roku 2016 vyšiel propagačný materiál, ktorý prezentuje Terchovú a Vrátnu ako celoročnú turistickú destináciu. Materiál vznikol vďaka finančným prostriedkom zo spolupráce Združenia turizmu Terchová a strediska Vrátna Free Time Zone.

na služby a nákupy v širokom regióne OOCR Malá Fatra. Na záver spomenieme i Regionálnu kartu. K dispozícii ju môže mať aj občan obce alebo príležitostný návštevník, ktorý sa prostredníctvom karty dostane k rôznym zľavám v regióne. O tomto prinesieme detailnejšie informácie v niektorom z ďalších čísel novín Terchová.

Text a foto – **Michal KRIŠTOFÍK**

Informačný tabuľový systém

3D mapa

Drevenica u Jánošov

Jubilant Fero Mucha

Reč bude o Františkovi Muchovi, najstaršom príslušníkovi široko-d'aleko známeho terchovského rodu. Pochádzajú z neho chýrni folkloristi, muzikanti, speváci, výtvarníci, rezbári, výrobcovia hudobných nástrojov, fotografi, filmári, básnici, speleológovia, ochrancovia prírody, kňaz... Všetkých Muchovcov prirodzeným spôsobom spája skutočnosť, že hoci majú odvahu byť vždy iným „tvorivcom“, ostávajú stále tými istými principiálnymi ľuďmi.

Hľadanie nových obsahových ciest a interpretačných prejavov, ako i dôsledné skúmanie možností neustále objavovať a konfrontovať seba samého – to bolo a ostáva základnou životnou filozofickou linkou kreatívnych snažení členov tohto početného rodu.

Ľudová hudba bratov Muchovcov

Najvýraznejšie do širšieho domáceho i medzinárodného povedomia prenikla ľudová hudba bratov Muchovcov. Bola pokračovateľkou galérie terchovských muzikantských rodov, ktoré zasvätili vrodenný talent zachovaniu, rozvíjaniu a propagácii ľudového umenia kraja národného hrdinu Juraja Jánošíka. Roky roľníka sme mali príležitosť obdivovať umelecké majstrovstvo bratov Muchovcov. Pre ich vnímanie folklóru bolo charakteristické hľadanie nových, často experimentálnych hudobno-vokálnych

výrazových postupov. Z bohatého zriedla domácej tradičnej kultúry vyťahovali a oživilí dávno zabudnuté piesne a zvyky, ktoré invenčne posúvali do modernejších a aktuálnejších polôh. Platí ale, že prítlačivá harmónia hudby, slova a temperamentu, typická pre terchovský folklór, zostala neporušená.

Františka Muchu (nar. 8. júla 1947) kultúrna verejnosť dlhodobo registrovala najmä ako uznávaného a vyhľadávaného muzikanta a speváka. Časy najväčšej slávy zažil so spomínanou bratskou ľudovou hudbou, patriacou medzi absolútnu špičku našej dobovej folklórnej scény. Toto zoskupenie nahralo päť samostatných platní, často vystupovalo v zahraničí (Európa, Austrália, Ázia, Južná Amerika), kde úspešne reprezentovalo slovenskú kultúru. Bratia Muchovci získali niekoľko prestížnych domácich aj zahraničných ocenení. Za všetky pripomenieme triumf v kategórii ľudových

hudieb na jubilejnom 50. ročníku renomovaného súťažného festivalu v Llangollene (Wales, 1996). Cesty terchovských hudcov po svete reflektujú štyri publikácie.

Okrem platní F. Mucha participoval na stovkách ďalších nahrávok, účinkoval vo filme, televízii a rozhlas. Zozbieral a hudobne spracoval piesne z rodiska, ktoré vyšli knižne pod názvom Terchová, Terchová (1998). Touto širokospektrálnou činnosťou významne prispel k zápisu prvku Terchovská muzika do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO (december 2013).

Maľovanie ako svedectvo o čase

Pred vyše 30 rokmi sa počas Jazdy kráľov v juhomoravskej obci Vlčnov zoznámil s tvorbou tamjšieho maliara, muzikanta a speváka Františka Kapsu. „Azda v ňom našiel svoj odraz a či obraz? Tam objavil cestu, ktorú tušil, ale zatiaľ márne hľadal. Práve toto stretnutie rozhodlo, že František Mucha začal maľovať. Bola to jeho túžba od detstva, ktorú v sebe nosil. Vedel, že to dokáže, nestratiac kontakt so svojím učiteľom a priateľom“ (E. Brezániová, 2005).

S typickou muchovskou náturou a vybavený svojráznou terchovskou filozofiou neúnavne hľadal vlastný maliarsky rukopis, autorskú značku, osobnostný výraz. Hľadal, objavoval, odkrýval, našiel a neustále nachádzal. Témy, prostredia, ľudí... Pri hľadaní motivačných zdrojov a inšpirácie putoval nielen do okolitých prírodných scenérií, ale cieľavedome šiel aj za minulosťou a do minulosti, aby ju spriatobil a tak zachoval pre súčasnosť. Zároveň šiel citlivo a pokorne za tradíciami, aby nimi zdokumentoval a najmä potvrdil existenciu, historickú pamäť a hodnotové poslanstvo jedinečnej ľudovej kultúry Jánošíkovho kraja. Mnohými výtvarnými dielami však prekročil rámec, hranice a kontext rodiska. Ponúkol tak vlastnú umeleckú interpretáciu národného kultúrneho dedičstva a univerzálneho odkazu desiatok jeho šíriteľov.

Vo svojej portrétnej tvorbe zobrazuje Mucha rôzne ľudské typy, známe i neobjavené osobnosti. Kdesi na počiatku stál jednoduchý človek. Archetyp, ktorý nereprezentoval individuálny príbeh, ale celkovým vyznením pôsobil ako symbol definujúci jedno autentické spoločenstvo s vlastným koloritom, atmosférou a pravidlami života. Nositeľ tradície bol Muchovou autorovou optikou i prístupom k téme povýšený do polohy, ktorá harmonicky korešpondovala s jeho estetickou hodnotovou hierarchiou. Hoci takýto reprezentant tradície žil prostým dedinským životom, vo výtvarníkovom ponímaní predstavuje prirodzenú duchovnú autoritu, symbolizujúcu vyššiu ľudskú aj spoločenskú integráciu. V naznačenom ohľade je koncept F. Muchu blízky Benkovmu programu v malbe a fotografickej línii Karola Plicku. Terchovský umelec neraz otvorene priznal, že sa hlási k odkazu oboch spomenutých majstrov.

Na prelome miléníí rozšíril Mucha svoj tematický záber v oblasti portrétovania o ľudí, ktorí v súčasných podmienkach rozvíjajú posolstvo národnej ľudovej kultúry a tradície. Osobitnú kategóriu predstavujú portréty slávnych slovenských aj svetových umelcov. Výtvarníkovi sa opätovne podarilo nájsť vlastnú cestu, štýl a výraz podriadený stanovenému cieľu – zanechať po sebe svedectvo a hmatateľnú stopu v čase, ktorý práve žijeme.

Hrdý lokálpatriot

Všestraný tvorca a hrdý lokálpatriot F. Mucha býva obľúbeným terčom záujmu médií. Nejednen raz im odpovedal aj na otázku, čo preňho znamená rodisko. „Som nesmierne šťastný, že patríam medzi tých, ktorí prišli z takého kraja, ako je Terchová. Slová mojej piesne – Terchová, Terchová, jak ťa hory kryjú, ako keď nevestu do čapca zavijú – vyjadrujú hlbokú lásku k môjmu rodnému kraju. Ďakujem svojim predkom, že prvé otvorenie očí a vydýchnutie som urobil len pár metrov pod Rozsutcom. Ďakujem všetkým, od ktorých som sa naučil milovať naše krásne ľudové tradície. Som nesmierne šťastný, že som sa stal jedným z pokračovateľov tejto šľachetnej štafety života.“

Poprí maľovaniu venuje Mucha v ostatných rokoch intenzívnejšiu pozornosť aj fotografickej činnosti. Detailne, priam mikroskopicky sleduje a zachytáva najmä pulzovanie života v lone prírody (hmyz).

Pravidelne tiež dokumentuje rôzne folklórne a hudobné podujatia, výstavné projekty a celkové spoločenské dianie v rodnej obci. Hoci husle či harmoniku v jeho rukách už často nevidno, priaznivci a obdivovatelia Františka Muchu pevne veria, že si ho onedlho vypočujú. Na dvere totiž klope 55. pokračovanie Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej. Integrálnou súčasťou bohatého programu bude aj vernisáž výstavy tohto umelca, ktorý v plnom životnom nasadení rozširuje rady „sedemdesiatročných mládencov“. A či na prezentácii

svojich obrazov a fotografií jubilant zahrá a zaspieva? Prídte sa osobne presvedčiť v sobotu 5. augusta predpoludním do Terchovskej galérie umenia...

Peter CABADAJ

Foto – František MUCHA

Poznámka: K celému radu gratulantov sa úprimne pripája i redakcia a vydavateľ našich novín. Dlhoročnému spolupracovníkovi, členovi redakčnej rady a dobrému kamarátovi Ferkovi Muchovi vinšujeme do ďalších liet pevné zdravie, trvalé rodinné šťastie a neutíchajúci tvorivý elán. **Ad multos annos, milý náš jubilant!**

Herečka Anna Šišková

Operná speváčka Darina Kohútová-Hanuliaková

Foto – Ctibor BACHRATÝ

V rámci jubilujúcich Jánošíkových dní neobídeme ani 15. výročie úmrtia významného scenáristu a režiséra dokumentárnych filmov, etnografa, folkloristu, pedagóga a čestného občana Terchovej Martina Slivku (1. 11. 1929 Spišský Štiavnik – 23. 9. 2002 Bratislava). Pri príležitosti spomenutého jubilea budú v sobotu 5. augusta populní v kultúrnom dome A. Hlinku premietnuté dve tvorcove snímky s terchovskou tematikou.

Pocta filmárovi Martinovi Slivkovi

Absolvoval štúdium réžie na pražskej FAMU, etnografie a folkloristiky na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Od roku 1955 bol režisérom Štúdia krátkého filmu, neskôr (od roku 1977) pôsobil ako pedagóg na VŠMU v Bratislave.

Martin Slivka patrí medzi najvýraznejšie osobnosti modernej slovenskej kultúry. Vo svojej tvorbe sa zameriaval predovšetkým na autentické formy a prejavy ľudového umenia. Oprávnené ho možno pokladať za priekopníka takzvanej etnografickej línie slovenského dokumentarizmu. Zo Slivkovho mimoriadne bohatého filmárskeho diela pripomenieme aspoň pôsobivý cyklus o ľudovej

kultúre, ktorý nakrútil v rokoch 1972–1973. Ide o unikátne dokumenty reflektujúce najstaršie remeslá, fašiangy, zvykoslovie, výšivky, obradové divadlo... Viaceré autorove tituly získali ocenenia na prestížnych domácich i medzinárodných festivaloch a prehliadkach. Jedinečný film *Odchádza človek* (1968) zaradilo UNESCO v roku 1995 do reprezentatívneho zoznamu svetového kultúrneho dedičstva.

Hlboký úprimný vzťah prechovával Martin Slivka aj k Terchovej a ľudovej kultúre Jánošíkovho kraja, ktorý pravidelne navštevoval. Tunajšie motívy a inšpirácie sa významne premietli do niekoľkých jeho diel. Osobitne treba uviesť dva filmy, ktoré zásadným spôsobom a v širších

súvislostiach dokumentujú súveky miestny hudobný prejav: *Terchovská muzika* (1984) a *Muchovci* (1988). Obidve snímky budú premietnuté počas blížiacich sa Jánošíkových dní. Šesť rokov po Slivkovej smrti nakrútil o ňom režisér Martin Šulík film *Muž, ktorý sadil stromy* (2008). Nebola veru nijaká náhoda, že dôležitá rola v tomto majstrovskom opuse pripadla bratom Muchovcom z Terchovej.

Pri príležitosti nedožitých 80. narodenín bolo profesorovi Martinovi Slivkovi udelené im memoriam Čestné občianstvo obce Terchová za výnimočný umelecký prínos k všestrannej propagácii a dokumentácii ľudovej kultúry a folklóru Jánošíkovho kraja (2009).

Peter CABADAJ

Samorast „Žily zeme“ objavený v lete 2013 nad Veľkou a Malou Frankovou, kde je M. Slivka pochovaný

Našiel: Marián ZAJAC

O takýto „vyšší princíp“ stáť netreba!

Viacerí čitatelia (aj) týchto novín už možno hľadali odpoveď na otázku, prečo svet vysoko oceňuje prejavy našej národnej kultúry, respektíve folklórneho umenia. O niečom podobnom môžu, napríklad, interpreti domácej populárnej hudby len snívať. V čom to ale väzí? Azda panuje zhoda v názore, že Slovensko je krajinou, ktorá si ctí svoje korene, symboly a hrdo sa hlási k odkazu minulých vekov. Každoročne to môžeme pozorovať i na folklórnych festivaloch, ktoré ponúkajú všakové reflexie aktuálneho stavu návratov k prameňom národnej kultúry. Optimizmom môže domorodca naplňať poznanie, že sa nebojíme a najmä nehanbíme ponúknuť Európe a svetu svoju tradíciu. A zároveň dávať o sebe vedieť rozvíjaním jej univerzálneho duchovného odkazu. Prečo je to ale také dôležité? Nezriedka totiž počuť hlasy, že národy združené v akomkoľvek širšom spoločenstve by nemali trvať na vlastnej kultúre. Mali by sa vraj podriaďovať potrebám, ktoré momentálne „letia“, netrvať na svojbytných tradíciách, ergo na ničom vlastnom, lebo národ a národné kultúry sú údajne len konštrukty. A to všetko by sa vraj malo udiť v mene akéhosi bližšie nedefinovaného „vyššieho princípu“...

Istotne mi dáte za pravdu, že polemika s takýmito a podobnými názormi (lepšie napísané nezmyslami) je zbytočná. Lebo keby to, ochraňuj nás Bože, vyzeralo

takto, nielenže Slovensko nemá zapísané v UNESCO jedinečné prvky svojej národnej kultúry, ale neboli by, napríklad, ani Jánošíkove dni! Čiže desaťtisíce ľudí by v celej kráse a pôsobivosti nemohlo vidieť,

počuť a plnými dúškami vychutnávať masu účinkujúcich, ktorá sa predstaví aj počas jubilejného 55. pokračovania „terchovského štátneho sviatku“.

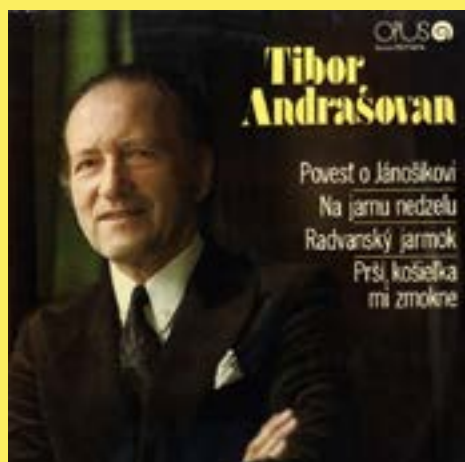
Peter CABADAJ

Martin Benka: „Pohádková dolina – Terchová.“ (Okolo roku 1940, olej na kartóne, 16 x 22,5 cm)

NEUNIKLO NAŠEJ POZORNOSTI

Storočnica narodenia Tibora Andrašovana

Tibor Andrašovan bol v rokoch 1946–1957 dirigentom, korepetítorom a dramaturgom Opery Slovenského národného divadla v Bratislave, v časovom období rokov 1955–1958 a 1969–1974 pôsobil ako umelecký vedúci SLUK-u. Jeho činnosť podnetne zasiahla a ovplyvnila rôzne

Začiatkom apríla sme si pripomenuli nedožitú sté výročie narodenia nášho popredného hudobného skladateľa, dirigenta a folkloristu Tibora Andrašovana (3. 4. 1917 Slovenská Ľupča – 14. 6. 2001 Bratislava). Toto jubileum dôstojne zarezonuje i počas blížiacich sa Jánošíkových dní v Terchovej.

žánrové oblasti (balet, opera, spevohra, film, scénická hudba). Dominantnú zložku však predstavovala tvorba pre folklórne súbory, v rámci ktorej vedel citlivo a výstižne zároveň pretlmočiť pôvodný ľudovo-hudobný materiál. Skladateľove piesne, zbory a tanečno-spevácke scény sa stali neodmysliteľnou súčasťou kmeňového repertoáru mnohých folklórnych telies, osobitne SLUK-u a Lúčnice.

Silným inšpiračným zdrojom bola pre Tibora Andrašovana aj terchovská ľudová kultúra, respektíve jánošíkovská (zbojnícka) tradícia. Mnohokrát navštívil našu obec,

pričom závery svojich terénnych výskumov plnohodnotne zužitkoval vo viacerých dielach (Poveš o Jánošíkovi, Zbojnícky tanec, skomponovanie hudby pre dvojdielny celovečerný hraný film režiséra Paľa Bielika Jánošík a i.). V sobotu, 5. augusta, neskoro v noci si budeme môcť na záver medzinárodného galaprogramu Jánošíkových dní vypočuť v originálnom prevedení skladbu Poníže Terchovej. Tento symfonický opus Tibora Andrašovana má necelé štyri minúty a pochádza z jeho úspešného CD albumu Tance zo Slovenska (1997).

-pc-

NEDEĽA 2. 7.

7.00 a 8.30 h Kostol sv. Cyrila a Metoda
SVATÉ OMŠE

10.15 h

POCTA KARDINÁLOVI

ODHALENIE A POSVÁTENIE PAMÄTNEJ TABULE
A ODOZVANDIE CESTNÉHO OBČIANSTVA IN MEMORIAM
J. EM. JÁNOVI CHRÝZOSTOMOVÍ KORCOVI

10.30 h

SLÁVNOSTNÁ SVÄTÁ OMŠA

celebruje: **Mons. Viliam JUDÁK, nitriansky diecézny biskup**
hra na organe: **Janka PATRŇČIAKOVÁ**

15.00 h Vrch Oravcove

KRÍŽOVÁ CESTA NÁRODNÝCH SVÄTCOV

vedie: **Mons. Viliam JUDÁK, nitriansky diecézny biskup**

17.00 h Námestie Andreja Hlinku

MUZIKA NÁS SPÁJA

Program umeleckej školy **AKADÉMIA MUZIKA**
a zoskupenia **NEBESKÁ MUZIKA**

PONDELOK 3. 7.

15.30 h Terchovská galéria umenia (budova obecného úradu)
JOZEF MALÝ. Kresba, maľba. Výber z tvorby

VERNISÁŽ VÝSTAVY

koncepcia: **Ivan Köhler**

úvodné slovo: **PhDr. Pavel Urban**

18.15 h Kostol sv. Cyrila a Metoda

SVÄTÁ OMŠA

19.00 h Kultúrny dom Andreja Hlinku

MALÝ PRINC

DRAMATIZÁCIA ROZPRÁVKY ANTOINA SAINT-EXUPÉRYHO

účinkujú: **Ďetská dramatická družina pri TND, Matúš Ďuriš,**

Simona Fratriková, Monika Jančová, Miloš Maslan,

Adelka Radeková, Tamarika Švecová, Dominika Lacúchová,

Kristína Sekerková

scenár, režia: **Vlado Švec**

stavby, technika: **Dávid Švec**

UTOROK 4. 7.

17.00 h Kostol sv. Cyrila a Metoda
LITURGIA SV. JANA ZLATOÚSTEHO v priamom prenose TV LUX

Súčasnou sv. liturgie bude uctieie si relikvií sv. Klimenta Ochridského,

pinesených z Ochridu

celebruje: **apoštolský exarcha Kíro STOJANOV,**

biskup zo Skopje (Macedónsko),

vladika Peter RUSNAK, bratislavský eparcha

Liturgiou spievadza: Spevácky zbor CHRYSOSTOMOS z Bratislavy

Po svätej liturgii bude uvedená biblografia kardinála J. Ch. Korca

autor: Tibor Mikuš, predseda Trnavského samosprávneho kraja

STREDA 5. 7.

7.00 a 8.30 h Kostol sv. Cyrila a Metoda

SVÄTÉ OMŠE

10.30 h Kostol sv. Cyrila a Metoda - vrch Oravcove

PROCESIA VERIACICH

účinkujú: **terchovský ľud, Spojené muziky terchovské,**

Dychová hudba STRANIANKA zo Žiliny

11.00 h Vrch Oravcove

CYRILLO-METODSKÁ SVÄTÁ OMŠA v priamom prenose TV LUX

celebruje: **Mons. Marek HRIADEL, generálny vikár Žilinskej diecézy**

koncelebruje: **apoštolský exarcha Kíro STOJANOV, biskup zo Skopje**

(Macedónsko)

hra na organe: **Eva HALASOVÁ**

13.30 – 15.45 h Námestie Andreja Hlinku

AKO BOLO NA POCIATKU...

účinkujú: **DĚS CHOTÁRIK, FS CHOTÁR,**

hostia z partnerskej obce ZATOR (PL);

ZATORSKÝ DYCHOVÝ ORCHESTER, DĚTSKÝ LUDOVÝ SÚBOR, ROKBand

16.00 h Kostol sv. Cyrila a Metoda

ZÁVEREČNÝ GALAKONCERT

XXVIII. ROČNÍKA CYRILOMETODSKÝCH DNÍ V TERCHOVEJ

účinkujú: **Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala**

Ewald Danel, umelecký vedúci (husle), dirigent

Adriana Antalová, harfa

Antónia Gráfová, Zuzana Gollsová, Jozef Chabroň, zbormajstri

Chrámový spevácky zbor sv. Jozefa-Robotníka, Čadca-Kýčerka

Chrámový spevácky zbor Gaudium, Raková

Spevácky zbor mesta Senica-Cantilena

a ďalší speváci z rôznych speváckych zborov

PROGRAM

- M. A. CHARPENTIER: Prelúdium k Te Deum
- F. LISZT: Slavímo, slavno! Hymnus skomponovaný na počesť 1 000. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie
- J. S. Bach/Ch. GOUNOD: Meditácia na prelúdium C dur
- J. MASSENET: Meditácia z opery Thaïs pre husle a orchester
- J. SUK: Meditácia na Svätováclavský chorál
- A. DVORÁK: Biblické piesne op. 99

2017
5. 7. 2017

SPRIEVODNÉ PODUJATIE

5. 7. 2017, 13.30 – 16.00 h Námestie Andreja Hlinku

PREZENTÁCIA PARTNERskej OBCE ZATOR

- Z DOLINY KAPRA (PL)

KUCHÁRSKY STÁNOK S PRÍCHUŤAMI DOLINY KAPRA,

REMESELNÉ DIELNE A UŽITKOVÉ UMENIE.

ROKMANIACI - ZÁHRADA DETSKÝCH HIER

Podujatie je venované pamiatke významnej osobnosti našich dejín
Jánovi Chryzostomovi kardinálovi Korcovi, čestnému občanovi
Terchovej, ktorý bol ako nitriansky biskup hlavným celebrantom svätej
omše na prvých Cyrilometodských dňoch v Terchovej v roku 1990.

www.terchova.sk www.terchova.fara.sk

Podujatie s finančnou podporou
Zlatého samosprávneho kraja

55. ROČNÍK

OBEČ TERCHOVÁ

ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ, KRAJSKÉ KULTÚRNE STREDISKO V ŽILINE

JÁNOŠÍKOVÉ DNI

V TERCHOVEJ
3. - 6. AUGUST 2017

ŠTVRTOK 3. AUGUSTA 2017

Krajské kultúrne stredisko v Žiline, Makovičského dom

VTEDY A DNES V TERCHOVEJ

VERNISÁŽ VYSTAVY O HISTÓRII JÁNOŠÍKOVÝCH DNI

Auditor: Peter Cabadaj

garant: Krajské kultúrne stredisko v Žiline

17.30 h Kultúrny dom Andreja Hlinku

OZVENY Z KRAJA JÁNOŠÍKA

PIATOK 4. AUGUSTA 2017

11.00 h Relaxačno-informačné centrum

ZBOJSTORY – PRÍBEHY Z KRAJA JÁNOŠÍKA

VERNISÁŽ VYSTAVY ILUSTRÁCIÍ LUDMILY SZYBKOVEJ (CZ)

Auditor: Peter Cabadaj, účinkuje: Nebeská muzika

Festivalové šapitó

15.00 – 15.20 h Heslička z Chotára

15.25 – 15.45 h Lučanka z Lúčanskej Lúčky

SOBOTA 5. AUGUSTA 2017

10.00 h Terchovská galéria umenia

TAKTO TO VIDÍM JA...

VERNISÁŽ VYSTAVY JUBILAJÚCEHO FRANTIŠKA MÚCHU

Auditor: Peter Cabadaj, účinkuje: Ľahká muzika a hosťia

Festivalové šapitó

10.00 – 10.25 h Červené jablko z Rovinky

10.30 – 10.55 h Zochárik z Topoľčan

SPOLUČNE HRAJÚCICH MUZIKANTOV NA KĽAVESOVÝCH
HARMONIKÁCH V RÁMCI FOLKLÓRNEHO PODJATIA

Host: Michal Červienka, konvencie: Roman Nádler

režis: Miroslav Bžák, Peter Mruby

20.30 h Amfiteáter Nad búrami

ŠTYRI MILÉ ZEME SOM SI ZAVANDROVAL

MEDZINÁRODNÝ GALAPROGRAM

účinkujú: Sestry Matkové, Kopečka a Trio Garmovsky (NH)

FS Vichojan (CZ), Mchovka, Po Zagonach (PL)

Peter Dikoš

(narodený 13. 8. 1967 v Žiline)

O Terchovej nezriedka počuť, že tu v prepočte na meter štvorcový žije azda najviac muzikantov na svete. Rovnaký „meter“ možno v časovom pásme konca osemdesiatych a celých deväťdesiatych rokov 20. storočia použiť ohľadne kňazov. Skúsťe nájsť na Slovensku či v stredoeurópskom kontexte porovnateľnú obec, z ktorej vzišlo v danom období toľko duchovných povolání?! Pod zjavným vplyvom charismatickeho pátra, verbistu Jozefa Šaba – vtedajšieho správcu miestnej farnosti – rozšíril kňazské rady aj Peter Dikoš.

Základnú školu vychodil v Terchovej (1973–1982), po maturite na Gymnáziu Veľká Okružná v Žiline (1986) pokračoval v štúdiu na Teologickej fakulte UK v Bratislave (1986–1991). V rokoch 1991–1993 študoval na Pápežskej gregoriánskej univerzite v Ríme, neskôr na Saint Paul University v kanadskej Ottawe (2002–2005) a Austrálskej katolíckej univerzite v Melbourne (2011–2012). Súčasne absolvoval jazykové kurzy

taliančiny (Perugia), angličtiny (Dublin, Írsko; Brisbane, Austrália) a španielčiny (Mexico City). Mimochodom, počas jazykového kurzu v Austrálii neváhal merať dlhú cestu z Brisbane do Sydney, kde začiatkom apríla 1997 vystupovala v rámci svojho turné u protinožcov“ Ľudová hudba bratov Muchovcov. A v tamojšom Slovenskom dome si dokonca v neopakovateľnej iskrivej atmosfére s rodákmi a kamarátmi z Jánošíkovho kraja zahral a zapieval! Na druhý deň odslúžil pre krajanov svätú omšu v Slovenskom kostole sv. Cyrila a Metoda v Sydney. Pamätné stretnutie na opačnom konci sveta „zvečnili“ fotografie Milana Kosca a knižka Petra Cabadaja S Muchovcami po Austrálii, vydaná v terchovskej edičnej sérii Túlavé krpce (1997).

Kňazskú vysviacku absolvoval Peter Dikoš 23. decembra 1993 v rodnej obci. Svätiteľom bol arcibiskup Ján Bukovský, vtedajší apoštolský nuncius v Rumunsku. O tri dni neskôr, na sviatok sv. Štefana (26. 12. 1993), sa v Terchovej konala aj

Od konca roku 2005 uverejňujeme na stránkach obecných novín stručné profily výrazných postáv Terchovej. Pri ich publikovaní uplatňujeme princíp časového hľadiska – od 17. storočia až dodnes. V poradí šesťdesiatou piatou osobnosťou v rámci nášho dlhodobého seriálu je páter Peter Dikoš, Spoločnosť Božieho Slova (SVD). Autorovi medailónu pri zabezpečovaní podkladových materiálov pomohol Marián Zajac.

katolícky kňaz

primičná svätá omša.

Požiadali sme zástupcu starostu obce Mariána Zajaca, aby načrel do spomienok. Ochotne vyhovel. „Ako mladý miništrant som mal možnosť celkom zblízka zažiť generáciu terchovských bohoslovcov, ktorých ku kňazstvu inšpiroval svojím príkladom páter Jozef Šabo. Patril medzi nich aj Peter Dikoš. V tej dobe predstavoval v rámci ostatných miništrantov akéhosi, predníka, ktorý rozdeľoval úlohy mladším a bol takou predĺženou rukou pátra Šaba. Zabezpečoval, aby v sakristii a pred oltárom bolo počas svätých omší a pobožností všetko tak, ako má byť. Priznám sa, mali sme pred ním rešpekt. Už vtedy som vnímal Petra ako veľmi zodpovedného a schopného mladého muža. V priebehu letných prázdnin nás často brával na bicykel (vtedy letela značka, favorit), v zime zas dominoval hokej, čo mi dodnes pripomína hokejka artis 501, ktorú mi Peter počas štúdií doniesol z Bratislavy.“

V období rokov 1993–2012 zastával Peter Dikoš rôzne pozície na Slovensku (Nitra, Močenok), v Papue Novej Guineji, Kanade a Austrálii. Od 1. decembra 2012 pôsobí v Ríme (zástupca rektora – Collegio del Verbo Divino; generálny prokurátor – Generalát SVD; generálny postulátor – Generalát SVD). Aktuálne, od polovice novembra minulého roku, vykonáva mimoriadne zodpovednú funkciu generálneho prokurátora a právneho zástupcu Spoločnosti Božieho Slova.

Pred 23 rokmi vyšla knižka Keď sa povie Terchová... Vyznanie rodisku. Medzi plejadou autorov, ktorí do nej prispeli, figuruje i meno Petra Dikoša. „...Terchovské vrchy,

dá sa povedať, aj mne pomohli zbalit' kufre, odpútať sa od pojmu 'To je moje...' a ísť k tým výšinám, ktoré mi ukáže Boh. Vrchy hlásajú oslavu chudoby. Vyjadrujú ju. Treba totiž všetko nechať dolu, aby sa človek mohol vybrať do vrchov a tam našiel iného človeka, ktorý sa takisto zbavil nadbytočných bremien a stal sa mi priateľom a bratom. Ak je pravda, že ten, kto sa vyberá na cestu, tak trochu zomiera, tým skôr je pravda, že ísť do vrchov znamená zanechať všetko. Akoby odumrieť tomu všetkému, čo človek má. Predovšetkým bohatstvu... Až z výšky vrchov sa dá oceniť, čo je naozaj veľké a hodnotné, čo je naozaj bohatstvom, a čo je len, márnosť nad márnosť a, honba za vetrom (Kaz 1, 14). Z výšky Kriváňa, Veľkého a Malého Rozsutca do hĺbky človek pochopí pravdivosť Kristových slov: „Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich mole a hrdza ničia, kde sa zlodeji dobývajú a kradnú. Zhromažďujte si poklady v nebi, kde ich ani mole, ani hrdza neničia a kde sa zlodeji nedobývajú a nekradnú. Lebo kde je tvoj poklad, tam je aj tvoje srdce“ (Mt 6, 19–21)... Aby človek urobil veľa rekordov vo vrchoch, na to treba množstvo peňazí. Ale aby človek mohol chodiť po vrchoch, na to treba mať predovšetkým veľké srdce, ktoré je schopné zamilovať si námaľu a samotu, obetavosť a dobrodružstvo – a najmä chudobu. Toto všetko mi dali do vena na moju misijnú cestu terchovské vrchy.“

Čo nevidieť oslávi Peter Dikoš životné jubileum – abrahámoviny. Patrí sa teda úprimne mu zavinšovať do ďalšej päťdesiatky hojnosť Božích milostí a pevné zdravie pri napĺňaní vlastného šlachetného

V priateľskej atmosfére s pápežom Františkom

poslania. A keby chcel príležitostne poslať článok do terchovských novín, vôbec sa nenahneváme...

Ad multos annos, milý Peter!

Literatúra: Keď sa povie Terchová... Vyznanie rodisku. Terchová: Mieste kultúrne stredisko, 1994, s. 10–11; Cabadaj, P.: S Muchovcami po Austrálii. Terchová: Miestne kultúrne stredisko, 1997, s. 17–18;

Cabadaj, P.: Nevšedné Vianoce pátra Dikoša. Rozprávanie mladého slovenského misionára v Papue Novej Guinei. In: Slovensko, roč. 22, 1998, č. 4, s. 15–17; Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000, s. 242; Curriculum vitae. Peter Dikoš. Rukopis, 2017.

Peter Cabadaj

Fotoarchív – Peter Dikoš

Invalidi rokovali

Dňa 12. marca 2017 sa v priestoroch Kultúrneho domu A. Hlinku v Terchovej, za účasti zástupcov vyšších organov zväzu (Mária Antalová, Jozef Capek) a taktiež členov sociálnej komisie zriadenej pri Obecnom zastupiteľstve v Terchovej, konala hodnotiaca výročná členská schôdza (VČS) základnej organizácie Slovenského zväzu telesne postihnutých (ZO SZTP).

V čase konania VČS mala naša ZO 82 evidovaných členov. V roku 2016 zomrel jeden člen ZO, pribudlo však 10 nových členov. Na vlastnú žiadosť a z rôznych príčin skončili 4 členovia ZO. Môžeme teda hovoriť o dlhodobu stabilizovanej členskej základni.

Aj keď sme organizáciou telesne postihnutých, snažíme sa zapájať do kultúrno-spoločenských podujatí, ako i do športovo-rekreačných činností.

Každý rok na jeseň organizujeme spoločné posedenie pri príležitosti Medzinárodného dňa telesne postihnutých. Vlni sa podujatie konalo v priestoroch kultúrneho domu

a bolo spojené s kultúrnym programom a občerstvením.

Na úrovni obecného centra (OC) SZTP a podujatí, spojenom so školením v sociálnej oblasti, sa zúčastnili aj členovia výboru ZO. Takisto sme sa zúčastnili vzdelávacieho a rehabilitačného pobytu a zasadnutia OR v Turčianskych Tepliciach, kde sa preberali nové stanovky SZTP.

Pokiaľ ide o športovo-rekreačnú činnosť, zúčastnili sme sa na všetkých podujatiach organizovaných OC SZTP. Na jarných športových hrách na Vlčincoch a jesenných v Bytčici sa zúčastnili 4-členné družstvá, ktoré vzorne reprezentovali nielen našu ZO, ale i obec Terchovú. Okrem toho OC každoročne usporadúva kurzy sociálnej rehabilitácie; sú to jarné a jesenné pobyty v kúpeľoch Nimnica a Turčianske Teplice, ktoré trvajú päť, od roku 2017 sedem dní. Snažíme sa počet ponúknutých miest obsadiť, no nie vždy sa nám to podarí. V septembri sme využili ponuku cestovnej kancelárie pre držiteľov preukazov ZTP/ZTPS

a zúčastnili sme sa zájazdu do Čiech s názvom Deň s hendikepom. Nazbieralo sa nás 11 členov a postupne sme navštívili zámky Telč, Hluboká a Český Krumlov.

Naša ZO ako príspevková organizácia realizuje svoju činnosť z finančných prostriedkov získaných z vlastných členských príspevkov, ďalej z dotácií na činnosť od obecného úradu a sponzorských príspevkov od miestnych podnikateľských subjektov. Pomohli nám aj tí, ktorí darovali 2% zo svojich odvedených daní. Dovoľte mi preto, aby som sa úprimne poďakoval všetkým za poskytnutú pomoc a podporu. Bez nej by sme nemohli vyvíjať činnosť tak, ako doteraz. Nakoniec sa chcem poďakovať v mene svojom i celej našej ZO Štefanovi Vallovi, dlhoročnému predsedovi, za jeho obetavú a profesionálnu prácu, ktorú odvieďol v prospech ZO SZTP Terchová.

Štefan DIKOŠ

predseda ZO SZTP Terchová

MIKROPOVIEDKA

0 rok na chalupe

Dovolenku sme prežili. Muž je na maródke, ja ledva ťahám nohy za sebou. Nestážujem sa, sama som si na vine. Deti ma varovali: „Mami, nezvládnete to, neberte si troch naraz, berte si ich po jednom.“ Neverila som. Presvedčila som syna i dcéru, že my s ockom ešte nie sme také „cintavky“, ako vyzeráme. Napokon, jednému dieťaťu by sme sa museli venovať od rána do večera, tri sa prehrávajú samé. A mala som tajný plán. Predsavzala som si, že nenásilnou formou doplníme medzery, ktoré naše deti nechali vo výchove svojich detí. Vychovávať deti patrí k mojej profesii a môj muž je kus trpezlivého dobráka; urobí, čo mu poviem, len aby mal pokoj...

Nabalení, zatrúbili sme deťom na rozlúčku. Muž pridal plyn, autíčko zakrochalo. Vnúčatá výskali od radosti a išli si ruky dolámať, tak kývali rodičom.

Hneď som sa pribrala vybaľiť veci, utrieť prach v skrinkách. V tej chvíli bol pri mne ktorýsi z miláčikov. „Čo tu sedíš, starká? Pod' sa hrať!“

Samozrejme, neodmietla som prvý, druhý, ani posledný raz. Do konca dovolenky som veci vyhrabávala z tašiek, ale urobila som všetko, o čo ma deti požiadali. Nie vždy

som sa ale stretla s vďakou.

„Starká, pohni zadkom!“ – zrúkol na mňa v zápale hry najstarší jedenásťročný Maťo. „Matko, nie som tvoja spolužiačka,“ upozornila som ho. „Ved' práve!“ – rozhorčoval sa. „Taká stará a ešte nevie hrať bedminton! Začala som spomínať úctu k starším, ale otrávene si vzdychol: „Preboha, starká, čo spadol luster?“

Pochopila som, že svet je iný a zmeniť sa musím ja. Hrala som ešte s väčším nasadením.

Pamätám si rána, keď som mala na chalupe čas odbehnúť po čerstvé rožky. Izba rozvonila kávu, všetci sme raňajkovali pri pekne prestretom stole. Potom si naše deti čítali, ja som lúštila krížovku, muž si vždy našiel niečo, čo sa dalo opraviť. Toto leto krížovky neboli. Syn síce spomínal, že Andrejko je ranostaj, lenže nikto nečakal, že ma bude budiť už o pol piatej výkrikom: „Štarká, ja ščem kašu!“ Trpezlivo vyčkával v deke pri stole, kým vyčistím sporák, zakúrim, navarím kašu... Až potom sa premenil na živé striebro. O šiestej som už bola vysilená z naháňačky po dvore. Veľmi sa zabával na tom, že mi sedemkrát utiekol spod rúk, kým som ho obliekla.

Naša budúca baletka Maruška mala nepretržitú službu v žalovaní. Od rána dávala na chlapcov pozor, aby nás mohla upozorňovať na to, čo robia. Ak práve nežalovala, spievala. „Eééé...“

Keď sa mi podarilo odbehnúť do kuchyne, lebo obed sa nemilosrdne blížil, deti jedno po druhom nakúkali ku mne. „Čo tu toľko robíš?“ „Ešte to nie je?“ „Štarká, kedy už budeme ješť?“

Našťastie máme už po dovolenke. O pár dní sme starší, o pár kíľ ľahší. Je pravda, s deťmi sme sa zbližili. Majú už na budúce leto veľké plány. Maťo chce zo mňa vychovať reprezentantku v bedminton, Andrej šprintérku a sladká Maruška baletku. Čo človek neurobí pre milované vnúčatká?!

Muž je ešte na maródke, ale len čo sa pozviecha, začneme sa spolu tešiť. Keď sme Maťu s Maruškou vykladali rodičom, obaja sa zastrájali: „O rok na chalupe!“ Malý Andrej bol včera s otcom pozrieť chorého dedka. Sprisahanecky na mňa žmurkol: „Štarká, vieš dobrú kašu.“

Mgr. Judita PEKÁRIKOVÁ
Foto – František MUCHA

Vinš kolegyni

Rok 1990 bol nielen rokom prvých Cyrilometodských dní, ale i rokom, keď **Helena Laščiaková** začala pracovať na Miestnom kultúrnom stredisku v Terchovej. Odvtedy ubehlo ťažko uveriteľných 27 liet a Helenka je dodnes neodmysliteľnou súčasťou „kasky“, každej kultúrnej akcie, a, samozrejme, i redakcie novín Terchová. Jej „rukami“ prešli takmer všetky čísla týchto novín; bola s nimi prakticky od samého začiatku,

keď sa ešte prepisovali na písacom stroji a „fotografie“ vznikali rukou výtvarníka. A práve preto, z úcty a vďaky, chceme našej Hele v mene redakcie, ako aj v mene verných čitateľov zavinšovať k nedávnym 60. narodeninám veľa zdravia, chuti do života a radosti z vnúčika Tobiáška.

Ad multos annos, milá kolegynja jubilantka!

-red-

Foto – František MUCHA

Mária VRÁBLIKOVÁ JANIČÍKOVÁ sa zúčastnila 1. apríla 2017, 50. ročníka krajského kola Vansovej Lomničky v prednese poézie kde získala 1. miesto. Taktiež sa zúčastnila na jubilejnom 50. ročníku festivalu umeleckého prednesu žien v poézii a próze, ktorý sa konal 28. – 29. apríla 2017 v Banskej Bystrici. Mária získala zlaté pásmo, z čoho je nesmierne šťastná: „Veľká vďaka a poďakovanie patrí však mojej mamičke, ktorá ma viedla s láskou k prednesu a budovala vo mne cit pre umenie,“ povedala Mária.

-red-

50. Festival
umeleckého prednesu
žien v poézii a próze

LETO S TND

3. júla 2017 o 19:00 h
Malý princ
v KD A. Miláku v Terchovej

21. júla 2017 o 19:00 h
Ako uvariť manžela
v KD A. Miláku v Terchovej

3. augusta 2017 o 21:00 h
Ako sa Lomidrevo stal kráľom
Aréni pod kachľou Juraja Jánelíka

BEH NA POLUDŇOVÝ GRŮŇ XVI. ROČNÍK 2017

MEDEĽA 25.6.2017
START 10:00
VRÁTNICA STARÝ DVOR

CIEĽ - POLUDŇOVÝ GRŮŇ
UHLÁSENIE ÚVLEDKOV
CHATNA GRŮŇ

Mimoriadna odmena: 500 €
za prekonanie traťového rekordu.

Zo života školy

Foto – František MUCHA

Úspešné terchovské deti

Dňa 20. apríla 2017 sa konalo v Terchovskej galérii umenia školské kolo spevacej súťaže v interpretácii slovenskej ľudovej piesne SLÁVIK SLOVENSKA 2017.

Na súťaži sa zúčastnilo viac ako 80 žiakov ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová.

Odborná porota, ktorá pracovala v zložení Mária Hrebeňárová, DiS. art., Mgr. Katarína Peknušová a Mgr. Danka Rybárová, ocenila v jednotlivých kategóriách týchto žiakov:

I. kategória

1. miesto – Marek Dikoš, III. A
2. miesto – Kristína Repáňová, III. C
3. miesto – Lukáš Repáň, II. C

II. kategória

1. miesto – Michal Šárik, IV. B
2. miesto – Tatiana Repáňová, VI. B
3. miesto – Tomáš Jánošík, VI. A

III. kategória

1. miesto – Vanessa Šugárová, IX. B
2. miesto – Katarína Kuricová, VII. C
3. miesto – Terézia Zajacová, VII. C

Do okresného kola spevacej súťaže Slávik Slovenska 2017 postúpili víťazi jednotlivých kategórií.

OKRESNÉ KOLO SS 2017 sa konalo 16. mája 2017.

Základnú školu s materskou školou A. F. Kollára Terchová v koncertnej sále ZUŠ L.

Árvaya Žilina reprezentovali víťazi školského kola, a všetci boli úspešní!

MAREK DIKOŠ (III. A) – 1. miesto v I. kategórii, postup do krajského kola.

MICHAL ŠÁRIK (IV. B) – 2. miesto v II. kategórii.

VANESSA ŠUGÁROVÁ (IX. B) – 3. miesto v III. kategórii.

Všetkých súťažiacich na klavíri sprevádzala pedagogička Zuzana Patrnčíaková.

MAREK DIKOŠ (III. A) sa stal aj víťazom I. kategórie KRAJSKÉHO KOLA SS 2017 a postupuje do finálového kola Slávika Slovenska 2017, ktoré sa bude konať 28. – 29. júna 2017 v Skalici.

Vyhodnotenie školského kola súťaže Hviezdoslavov Kubín 2016/2017

I. kategória poézia

1. miesto: Linda Chrapčiaková II.C
2. miesto: Marek Dikoš III.A
3. miesto: Michal Mažgút IV.A

I. kategória próza

1. miesto: Lenka Balátová II.C
2. miesto: Lukáš Repáň II.C
3. miesto: Kristína Repáňová III.C

II. kategória poézia

1. miesto: Vanesa Mihalčatinová VI.A
2. miesto: Simona Ondrušová VI.A
3. miesto: Barbora Lutišánová VI.A

II. kategória próza

1. miesto: Miloš Maslan V.A
2. miesto: Kristína Romančíková V.C
3. miesto: Matúš Ďuriš V.A

III. kategória poézia

1. miesto: Alexandra Ondrušová IX.B
2. miesto: Mária Cingelová VII.A
3. miesto: Gabriela Beliančinová VIII.A

III. kategória próza

1. miesto: Sarah Chabrečková VII.A
2. miesto: Patrícia Mešková IX.B
3. miesto: Terézia Zajacová VII.C

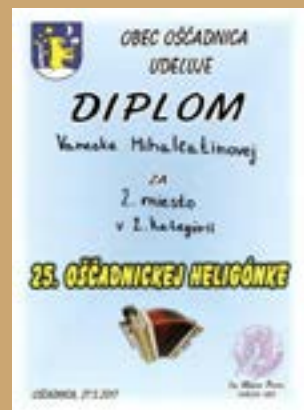

Foto – František MUCHA

Vaneska Mihalčatinová v súťaži Ošcadnická heligónka

Vaneska MIHALČATINOVÁ zo Štefanovej získala v rámci v súťaže **Ošcadnická heligónka** 2. miesto v druhej kategórii mládeže od 11 do 18 rokov. Ide o žiačku Akadémie muziky a zároveň žiačku VI. ročníka ZŠ A. F. Kollára v Terchovej. Blahoželáme a všetci sa tešíme z jej úspechu!

Nina Molnárová úspešná na prehliadke mladých spevákov

12-ročná **Nina Molnárová** získala 3. mája 2017 ZLATÉ PÁSMO na súťažnej prehliadke mladých spevákov vo Vrútkach. Ninka je žiačkou 4. ročníka ZUŠ L. Árvaya v Žiline, elokované pracovisko v Terchovej, Mgr. Anny Dávidíkovej.

Mária Tichá v zlatom pásme

Mária Tichá z Terchovej (trieda III. C) získala zlaté pásmo na spevackej súťaži **Vokálna Jar** v Kysuckom Novom Meste. Mária je žiačkou ZUŠ L. Árvaya v Žiline, p. uč. Anny Mornárovej.

Vyhodnotenie predmetových olympiád (2. časť)

Biblická olympiáda

Školského kola sa zúčastnilo 85 žiakov

V. ročník

1. miesto: Miloš Maslan V.A
2. miesto: Ema Holúbková V.B
3. miesto: Aneta Mičianová V.B

VI. ročník

- 1.miesto: Jana Dikošová VI.A
- 2.miesto: Patrik Vallo VI.A
- 3.miesto: Barbora Lutišanová VI.A

VII. ročník

1. miesto: Karin Komačková VII.B
2. miesto: Monika Jančová VII.B
3. miesto: Mária Cingelová VII.A

VIII. ročník

1. miesto: Gabriela Belinčinová VIII.A
2. miesto: Mária Macková VIII.A
3. miesto: Rastislav Dikoš VIII.A

Trinástročné klaviristky **Nataša Berešíková** a **Barbora Frátriková** z Terchovej získali ZLATÉ PÁSMO a Cenu za interpretáciu skladby Bugatti step J. Ježka na festivale komornej hudby v štvorročnej hre na klavíri. Súťaž sa konala v Čadci (ZUŠ J. Potočára) 5. júna 2017. Nataša Berešíková a Barbora Frátriková sú žiačkami 2. roč./sek. (šiesty ročník) ZUŠ L. Árvaya Žilina – klavírna trieda v Terchovej, ped. Mgr. Zuzany Patrnčíakovej. Súťažné skladby:

E. H. Grieg: Nórske tance op. 35, č. 2

J. Ježek: Bugatti step

Odborná porota pracovala v zložení: doc. Mgr. art. Eva Cáhová, ArtD., Akadémia umení Banská Bystrica, Mgr. art. Michael Berki, Konzervatórium Žilina, Mgr. art. Lucia Ščuriková, ZUŠ J. Potočára Čadca.

Terchová je kolískou spevu, hudby a tanca

Právom môžeme byť na to hrdí (moja generácia aj tí starší), že sme vyrastali a boli kolísaní v ľanovej kolíske. Kolíska bola menší ľanový obdĺžnikový obrus, na ktorom boli prišité štyri pozdĺžne konce. V domácnosti bola kolíska priviazaná na trámy povaly. Do kolisky na perinku položili malé dieťa a mama alebo súrodenci dieťa kolísali (uspávali) a tíško mu spievali ľudové pesničky.

Keď sa začali letné práce na poli (sená, žatva), či v jeseni kopanie zemiakov, ľanovú kolísku aj dieťa brali so sebou rodičia na pole. Na lieskovú trojnohu priviazali na roli kolísku, dieťa pohojďovali, až zaspalo. Okolo kolisky z dvoch strán obviazali plachtu, aby na dieťa nefúkalo. Takto sme spávali a vyrastali. Po okolitých lúkach bolo viacero takýchto kolísk. Vyzeralo to, akoby boli pod medzou biele stany.

Rodičia aj ďalší pomocníci na lúkach pracovali, a veru si aj pri práci hlasno zaspievali. Ozvenu piesní bolo počuť z každého kopca chotára, kde sa pracovalo. Hoci bola práca niekedy ťažká, spev nikdy nemohol chýbať.

Keď sme vyrástli, chodievalo sa cez prázdniny sadiť „smrečky“. Bolo veru veselo!

Po každých 50 vysadených stromčekoch sme si hlasno zaspievali; ja, Oľga, Božka, Ferko, Ivan, Viktória, Milka, Milan... Často na túto minulosť myslím a spomínam, ako všetko bolo skromné a veľmi pekné.

Terchová sa predtým vyznačovala poľnohospodárstvom a chovom dobytká. Jej obyvatelia v príslušných osadách obhospodarovali role aj v ťažko dostupných miestach. Pri prácach im pomáhal koník, ktorý ťahal voz, alebo bol zapriahnutý do pluhu pri oraní pôdy.

Celý terchovský kraj je významný vlastnou ľudovou kultúrou a tradíciami, ktoré prezentujú rôzne folklórne súbory, skupiny či jednotlivci až za hranicami Slovenska. Zachovávali sa tu bohaté tradície, čo potvrdzuje aj folklórny festival Jánošíkove dni, ktorý sa v Terchovej pravidelne uskutočňuje v letnom období. Ten tohtoročný bude už po 55. raz.

Som veľmi šťastná, že v Terchovej neustále vyrastajú nové talenty. Vďaka patrí rodičom, učiteľom a všetkým vedúcim, ktorí ich vedú k pekným speváckym a hudobno-tanečným vystúpeniam. Nech sa vám darí aj naďalej!

Počas letného obdobia zavíta do Terchovej veľa turistov, stretnú sa známi, prídu návštevy. Ponúkame osvedčené recepty, ktoré vás môžu inšpirovať na prípravu obeda alebo večere.

Výborný zeleninový šalát

Suroviny: očistené paradajky, zelená paprika, čerstvé uhorky, cibuľa, obvarené

ružičky karfiolu, na tenšie rezančky postrúhaná mrkva, hlávkový šalát, tatárska omáčka, strúhaný syr, soľ, šťava z citróna.

Postup: Paradajky, zelenú papriku, čerstvé uhorky a cibuľu pokrájame na úhladné kúsky. Pridáme tenšie postrúhanú mrkvu a ružičky karfiolu. Všetko mierne posolíme a pokropíme šťavou z citróna; zľahka to celé premiešame. Šalátové listy potrháme na kratšie kúsky a rozložíme ich na dezertné tanieriky, koľko potrebujeme porcií (aj šalátové listy sú súčasťou konzumácie). Pokrájanú zeleninu položíme na listy, prelejeme tatárskou omáčkou a posypeme strúhaným syrom. Šalát môžeme konzumovať samotný s bagetou, alebo podávame k bežným mäsám, hydine alebo údeninám.

Rýchla jednoduchá a chutná polievka

Suroviny (5-6 porcií): 2-3 lyžice oleja, 4 čerstvé papriky, 3 paradajky, 2 cibule, hrst čerstvých húb, 2 kocky kuracieho bujónu, voda podľa potreby, štipka rasce, soľ, mleté korenie, 1 vajce, 2 lyžice polohrubej múky, 1-2 strúčiky cesnaku, 1 lyžička sekaného kôporu.

Postup: Očistené cibule pokrájame nadrobno, speníme ich na oleji. Na cibuľu pridáme očistené huby, mierne posolíme, pridáme rascu, pokrájaný cesnak a huby podusíme do polu mäčka. K hubám pridáme na drobnejšie pokrájanú, očistenú papriku, zároveň i pokrájané paradajky. Zalejeme podľa potreby vodou, pridáme bujón a všetko uvaríme do mäčka. Pred dovarením do polievky zavaríme drobné „čiperky“ (halušky), ktoré sme si pripravili z vajca a múky. Polievku necháme krátko povrieť; podľa chuti ešte môžeme pridať soľ a sekaný kôpor.

Bravčové medailóniky na zelenine

Suroviny: 1 ½ kg bravčovej panenky (môže byť aj bravčové stehno), 2 dcl oleja, 4 papriky, 4 paradajky, 1 téglík šampiňónov, 2 cibule, troška rasce, 2 strúčiky cesnaku, 1 lyžica horčice, 100 g údenej slaniny, môžeme pridať 1 fľašku mrkvy s hráškom bez nálevu, soľ, korenie,

troška strúhaného muškátového orecha, sekanú pažítku, vodu podľa potreby.

Postup: Z očisteného mäsa nakrájame medailóniky, 3-4 kúsky na porciu. Medailóniky zľahka poklepeme, posolíme, okoreníme a potrieme horčicou. Na rozhorúčenom oleji ich z oboch strán opečieme a odložíme do druhej nádoby. Na rozhorúčený olej pridáme na malé kocky pokrájanú slaninu a necháme ju spraziť. Ďalej na slaninu pridáme očistené, pokrájané cibule a pokrájané šampiňóny, cesnak a rascu. Osolíme, podlejeme vodou a šampiňóny podusíme. Potom pridáme očistené a pokrájané papriky aj paradajky. Zároveň pridáme zeleninu, aby sa medailóniky trochu podusili a odmäkli. Pred dokončením pridáme hrášok s mrkvou a všetko necháme krátko prevrieť. Dochutíme podľa potreby soľou, korením, muškátovým orieškom a sekanou pažítkou. K medailónikom ako prílohu servírujeme ryžu, varené zemiaky alebo tmavé pečivo.

Tvarohové rezy s jahodami

Piškútový korpus: 4-5 vajec, 160 g cukru, 1 prášok do pečiva, 1 dcl oleja, 200 g polohrubej múky, štipka soli, 1 vanilkový cukor + múka, bravčová masť na pomazanie a posypanie plechu.

Plnka: 500 g jemného tvarohu, 1 Palmarín, 1 malá fľaška jahodového džemu, 200 g práškového cukru (podľa chuti), trochu postrúhanej citrónovej kôry, ½ kg jahôd, 2 vanilkové cukry.

Postup: Z uvedených surovín si upečieme piškútový korpus. Vajcia vymiešame s cukrom a štipkou soli, pridáme olej a ešte krátky čas (10 minút) pomiešame; pridáme prášok do pečiva a múku. Všetko zľahka premiešame. Cesto vylejeme na vymastený a múkou vysypaný plech a pečieme približne 25 minút na 180°C. Vychladnutý korpus potrieme jahodovým džemom. Tvaroh, práškový cukor a Palmarín dobre vymiešame a plnku natrieme na celý korpus s džemom. Jahody, očistené a odkvapkané (môžeme ich aj rozrezať), poukladáme na celý povrch plnky, posypeme vanilkovým cukrom a necháme aspoň dve hodiny v chlade. Pokrájame na rezy a servírujeme na dezertnom tanieri.

Dobrá chuť vinšuje **OLGA CHUDOVSKÁ**

Nové alebo lepšie bývanie máte na dosah ruky

Aj vy snívate o tom, že si doma čosi zrenovujete alebo vylepšíte? O nových oknách, krajšej podlahe, lepšej kuchynskej linke, vynovenej kúpeľni, respektive o novej streche či zateplení rodinného domu?

Rekonštrukcia prípadne vynovenie bytu alebo rodinného domu spravidla stoja nemalé peniaze. Ak má byť všetko podľa našich predstáv, zvyčajne potrebujeme viac peňazí, ako práve máme k dispozícii. Keďže len málokto z nás si môže dovoliť takéto zmeny financovať v hotovosti, siahame po úvere.

BEZ ZABEZPEČENIA NEHNUTEĽNOSŤOU

Ak máme záujem o úver, musíme banku presvedčiť, že budeme schopní svoj záväzok zodpovedne splácať. Najmä pri vyšších sumách slúži ako forma zábezpeky aj založenie nehnuteľnosti v prospech banky. Nie vždy a nie pre každého je však myšlienka na úver zabezpečený nehnuteľnosťou prijateľná. Niektorí ľudia odmietajú založenie bytu či domu zo zásady, pre iných je takýto úver nedostupný, lebo nedisponujú nehnuteľnosťou, ktorú by na tento účel mohli použiť. Najmä pre mladšie rodinky bez nehnuteľnosti vhodnej na založenie, ale aj pre klientov, ktorí nechcú zakladať „strechu nad hlavou“, je ako stvorený úver, ktorý nie je potrebné zabezpečiť nehnuteľnosťou.

NA REKONŠTRUKCIU AJ KÚPU

Ak sa obávate, že pri úvere bez založenia nehnuteľnosti nezískate dostatok financií, môžete zostať pokojní. Prvá stavebná sporiteľňa patrila k prvým bankám na Slovensku, ktoré tento typ úveru poskytovali, a bez zabezpečenia nehnuteľnosťou umožňuje klientom čerpať i vyšší úver. Taký, ktorým sa dá pohodlne zafinancovať aj rozsiahlejšia rekonštrukcia či dokonca kúpa menšieho bytu alebo rodinného domu. Plusom takéhoto úveru je, že pri ňom netreba dávať vypracovať znalecký posudok, ani podávať návrh na vklad záložného práva do katastra. Okrem odbúrania byrokracie to znamená desiatky až stovky eur ušetrených na administratíve i množstvo voľného času.

NIEČO PRE STARŠÍCH
V PSS, a. s., myslíme aj na starších klientov. Človek poberajúci starobný dôchodok už nemusí čakať, kým splní podmienky na získanie stavebného úveru. Dnes poskytneme úver na financovanie bývania aj okamžite klientom až do veku 68 rokov.

AŽ DO VÝŠKY 50 000 €

Na rekonštrukciu alebo kúpu bývania sa oplatí pripraviť v dostatočnom predstihu uzatvorením zmluvy o stavebnom sporení. Stavebné sporenie v PSS, a. s., zhodnocuje klientove prostriedky, a po splnení stanovených podmienok mu umožní získať stavebný úver s nízkym a nemenným úrokom. Ak však nechcete alebo nemôžete čakať na stavebný úver, prostriedky na bývanie vám PSS, a. s., poskytne hoci aj okamžite. Sporiaci klienti si teraz bez zakladania nehnuteľnosti v prospech

banky môžu za výhodných podmienok požičať až do 50 000 €.

AJ PRE NOVÉHO KLIENTA

Smutní ale nezostanú ani úplne noví klienti, ktorí si doteraz v PSS, a. s., nesporeli ani nič nesplácali. Ak disponujú dostatočným príjmom, ktorý im umožní bezpečné splácanie úveru, Prvá stavebná sporiteľňa im poskytne bez zabezpečenia nehnuteľnosťou prostriedky až do výšky 15 000 €. Lepšie, krajšie či nové bývanie je tak dnes na dosah naozaj pre každého.

TIP PRE VÁS

Viac informácií vám ochotne a bezplatne poskytnú obchodní zástupcovia Prvej stavebnej sporiteľne. Stretnú sa s vami kedykoľvek a kdekoľvek vám to bude vyhovovať. Ich zoznam nájdete na stránke www.pss.sk, alebo zavolajte na telefónne číslo 02/58 55 58 55.

Dávid Švec v oranžovom v zápase so Žilinou

Dávid Švec sa presadzuje v Ružomberku

Jedným z ďalších mladých chlapcov z Terchovej, ktorým učaroval zelený trávnik a guľaté čudo, je 17-ročný Dávid Švec, už druhý rok hrajúci za dorastencov U17 v MFK Ružomberok.

Jeho začiatky sú späté s terchovskou Sihlou, kde si talentovaného chlapca všimli tréneri MŠK Žilina a ponúkli Dávidovi pôsobenie v žiackych kategóriách. Odtiaľ sa ešte vrátil na terchovský trávnik, no pred dvoma rokmi úspešne spravil talentové skúšky do športovej triedy na SOŠ polytechnickej (odbor mechanik strojov a zariadení), ktorá vytvára mládežnícke zázemie pre futbalový klub spod Čebraťa. Prvý rok sa podarilo Dávidovmu mužstvu postúpiť bez jedinej prehry do prvej ligy. Konto

brankárov zaťažil 21 gólmi. Uplynulú sezónu skončili ružomberskí dorastenci U17 v prvej lige na peknom piatom mieste. Dávid pravidelne nastupoval v základnej zostave na poste stredného defenzívneho záložníka a pripísal si tiež štarty v kategórii U19. Okrem toho mohol svoje umenie konfrontovať aj na medzinárodných turnajoch v Taliansku, a to proti mužstvám Parmy a Hellasu Verona. Od novej sezóny už bude Dávid pôsobiť v staršom doraste Liptákov a my veríme, že latku svojej výkonnosti opäť posunie.

Dávid, držíme Ti palce!

Marián ZAJAC

Fotoarchív – Dávid ŠVEC

V zápase s Ruskom pomáha Lukáš brankárovi Júliusovi Hudáčkovi

Lukáš Cingel reprezentoval na majstrovstvách sveta

Od skončenia hokejových MS v Kolíne nad Rýnom a Paríži už ubehlo zopár týždňov a drvivá väčšina hokejistov opätovne zaberá v príprave na novú sezónu. My si však ešte pripomenieme významný fakt, ktorý vo svojej športovej kariére zaznamenal náš rodák Lukáš Cingel.

Dvadsaťpäťročný hokejový univerzál sa premiérovito prebojoval do záverečnej nominácie reprezentačného trénera Zdena Cígera, ktorá v neľahkej situácii, v akej sa nachádza slovenské hokejové hnutie, bojovala za naše farby na 81. majstrovstvách sveta v Nemecku a Francúzsku. Nejdeme na tomto mieste rozoberať celkové umiestnenie slovenského tímu, ani

jeho hru. Z pohľadu Lukáša si myslím, že sa nemá za čo hanbiť. Hráč so šestkou na drese drel, bojoval, niekoľkokrát bol aj blízko gólu. Súboje s hráčmi svetovej úrovne (mnohí pôsobiaci v NHL) sú iste do ďalšej kariéry cennými skúsenosťami. Tie bude zúročovať nielen v reprezentácii, ale i novom klube Mountfield Hradec Králové, do ktorého nedávno prestúpil zo Sparty Praha.

Veríme, že aj z mesta nad riekou Labe budú prichádzať do Terchovej o Lukášovi dobré hokejové správy.

Marián ZAJAC

Foto – Internet

Zľava: Jaro Romančík a Jožko Bobán

Strieborní terchovskí offroadisti

Dňa 28. mája 2017 sa v Lúkach pod Makytou opäť zišla silná offroadová konkurencia. V troch kategóriách súťažilo približne 80 pretekárov, medzi ktorými nechýbali ani vyznávači silných koní pod kapotou z Terchovej. Tí sa napokon tešili z veľmi pekného celkového umiestnenia. Jaro Romančík aj Jožko Bobán si „vyjzdili“ vo svojich kategóriách strieborné priečky. Gratulujeme!

-zaj-

Fotoarchív – Jaro ROMANČÍK

Tabuľka I. trieda DORAST

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	OŠK Kamenná Poruba	26	22	3	1	112:18	69
2	TJ Divina	26	21	0	5	114:44	63
3	TJ ŠTART Veľké Rovné	26	18	2	6	112:42	56
4	OFK Kotešová	26	17	1	8	76:61	52
5	FK Ďurčiná	26	14	1	11	78:73	43
6	ŠK Cementáreň Lietavská Lúčka	26	13	4	9	70:62	43
7	TJ Fatran Kráľovany	26	13	3	10	68:53	42
8	TJ Považský Chlmec	26	12	1	13	82:90	37
9	TJ Rozvoj Mojs	26	8	3	15	38:67	27
10	TJ Družstevník Bitarová	26	7	3	16	44:68	24
11	FK Terchová	26	7	2	17	42:80	23
12	TJ Tatran Bytča	26	7	2	17	58:86	23
13	ŠK Lietava	26	6	2	18	40:119	20
14	TJ VTJ Rajecké Teplice - Komská	26	3	1	22	41:112	10

Tabuľka III. liga SŽ U15 skupina A

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	MŠK Kysucké Nové Mesto B	26	23	3	0	159:16	72
2	FK Polom Raková	26	22	0	4	118:40	66
3	ŠK Javorník Makov	26	20	1	5	123:60	61
4	FK Tatran Turzovka	26	15	4	7	124:74	49
5	OFK Teplica nad Váhom	26	14	2	10	74:51	44
6	TJ Fatran Varín	26	13	2	11	56:62	41
7	AKADÉMIA JUVENTUS Žilina B	26	12	2	12	109:79	38
8	TJ Snaha Zborov nad Bystricou	26	9	6	11	47:77	33
9	ŠK Radoľa	26	9	4	13	42:70	31
10	FK Čadca B	26	7	5	14	54:67	26
11	FK Rajec	26	7	1	18	49:99	22
12	TJ Slovan Podvysoká	26	6	3	17	38:99	21
13	FK Terchová	26	4	6	16	39:85	18
14	TJ Jednota Bánová	26	1	1	24	16:169	4

Tabuľka V. liga skupina A

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	FK Terchová	26	21	1	4	76:25	64
2	FK Rajec	26	18	3	5	86:25	57
3	ŠK Čierne	26	16	2	8	76:54	50
4	FK Strečno	26	16	0	10	63:37	48
5	TJ Slovan Skalitz	26	14	4	8	63:39	46
6	ŠK Belá	26	13	4	9	56:42	43
7	FK Predmier	26	11	5	10	59:40	38
8	TJ Snaha Zborov nad Bystricou	26	9	6	11	56:53	33
9	TJ Fatran Varín	26	10	2	14	59:58	32
10	TJ Višňové	26	9	3	14	45:65	30
11	ŠK Štiavnik	26	9	1	16	56:71	28
12	TJ Slovan Rudinská	26	7	4	15	32:75	25
13	OŠK Rudina	26	7	3	16	40:85	24
14	TJ Tatran Bytča	26	3	0	23	31:129	9

Návrat do 4. ligy po 17 rokoch

Tak veru! Sedemnást' rokov trvalo, kým sa terchovskí muži vrátili naspäť do 4. ligy. Futbalisti pod vedením trénera Pavla Šuhaja predvádzali počas celej sezóny stabilné výkony, čoho dôkazom je 21 víťazstiev, 1 remíza a len 4 prehry. Pozoruhodnou je séria bez inkasovaného gólu – 8 zápasov plus 89 minút. Najlepším strelcom mužstva sa stal Juraj Vantúch s 21 gólmi, avšak v kolektívnom športe platí, že za úspechmi sa skrýva celý tím podporovaný ďalšími ľuďmi, sponzormi a organizáciami. Ruku k dielu spolu s obcou Terchová pridali sponzori Viktor Holúbek, Pavol Michálek a Jozef Mičo, už spomínaný tréner Pavol Šuhaj, dlhoročný manažér klubu Ján Kováč, vedúci mužstva Jozef Hanuliak – „Kempes“, hospodári Alenka Balážová a Vincent Hanuliak, vodič autobusu Ján Maruna a iste aj terchovskí fanúšikovia. Nemožno zabudnúť ani na mládežníckych trénerov. Dorast vedie bývalý mládežnícky reprezentant Slovenska a ligový hráč Tomáš Ďurica, starších žiakov Janko Kačáni, mladších žiakov Martin Papala a prípravku Martin Polet'. Všetkým patrí veľká gratulácia. Veríme, že v kvalitných výkonoch budeme pokračovať aj v nasledujúcej, už štvrtoligovej sezóne, na ktorú sa tešíme.

Stranu pripravili **Ján KAČÁNI** a **Marián ZAJAC**

Fotografia postupujúceho mužstva FK Terchová. **Horný rad zľava:** Vincent Hanuliak, Milan Sága, Michal Cingel, Lukáš Melišík, Rastislav Grülling, Ján Kačáni, Vladimír Perexta, Martin Polet', Šimon Jánošík, Milan Struhárňanský, Martin Baláz, Martin Papala, Michal Klec, Bohuslav Murán. **Dolný rad zľava:** Pavol Michálek, Juraj Vantúch, Peter Tlacháč, Juraj Jánošík, Pavol Šuhaj, Viktor Holúbek, Jozef Hanuliak, Lukáš Gallo, Erik Sedlúch, Robert Boháč, Tomáš Ďurica. **Súčasťou kádru v priebehu sezóny boli ešte:** Ján Vantúch, Vladimír Hanuliak, Andrej Opalka, Štefan Miho a Vladimír Melišík
Fotoarchív – FK Terchová

Krajčírstvo LARA bolo presťahované na novú adresu – Májová ulica č. 447 v Terchovej (bývalá Obuv).

Krajčírstvo poskytuje opravy odevov ako:

- výmena zipsov na bundách a nohavičiach;
- skracovanie dĺžky nohavíc, rukávov, kabátov, sukní, šiat a ďalšie iné opravy.

Ďalej poskytuje: šitie dámskych kostýmov, šiat, blúzok, pánskych nohavíc, záclon, posteľných obliečok a pod.

Bližšie informácie získate na telefónnom čísle **0905 169 872**.

Pracovná doba v krajčírstve: pondelok, utorok, štvrtok, piatok v čase od 9.00 do 16.00 h. V stredu je voľný deň.

Bežci pred Obecným úradom v Terchovej

Peace run sa bežal aj cez Terčovú

Mierový beh je štafetový beh s horiacou pochodňou, ktorú nesú cez viac než 140 krajín sveta státisíce dobrovoľných bežcov. Pochodeň symbolizuje všetko, čo nás spája – mier, priateľstvo, porozumenie a harmóniu –, napriek rozdielnym

národnostiam, kultúram či vieram. Každý sa môže k štafete pripojiť, vložiť do pochodne svoju dobrú vôľu a poslať ju ďalej do celého sveta. V tomto roku sa 21. júna popoludní bežalo aj cez Terčovú.

Foto – František MUCHA

Dňa **21. marca 2017** v Obcej knižnici v Terchovej súťažili žiaci 5., 6. a 7. ročníka ZŠ s MŠ A. F. Kollára pod vedením p. uč. Kataríny Peknušovej. Súťažami a kreatívnymi hrami si pripomenuli „Marec – mesiac knihy.“

Dňa **5. apríla 2017** žiaci 6. a 7. ročníka ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová vytvárali v priestoroch knižnice plagáty ku Dňu Zeme.

POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVÁ v TERCHOVEJ mali valné zhromaždenia

URBÁR Terchová, pozemkové spoločenstvo: valné zhromaždenie – 2. apríla 2017

PS CINGELOV a ONDRUŠOV Terchová: valné zhromaždenie – 23. apríla 2017

PS SIHELKY Terchová: valné zhromaždenie – 11. júna 2017

PS OSTRVNÉ Terchová: valné zhromaždenie – 25. júna 2017

PS VALLOVSKÉ Terchová: valné zhromaždenie – 2. júla 2017

Stretnutie umení, umenie stretnutí /3. ročník festivalu/

Srdečne vás v dňoch 22. – 23. septembra 2017 pozývame na 3. ročník festivalu Stretnutie umení, umenie stretnutí, ktorý je o stretnutí milovníkov najmä divadla, ale i spevu, hudby a tanca. Tento rok budete mať možnosť zúčastniť sa na workshope tzv. zážitkového seminára, liečenia divadlom – cesta k tvorivosti, slobode a vedomému bytiu v prítomnosti. Veľkou

pravdou je, že všetci hráme hlavnú postavu vo svojom životnom príbehu. Buď prevezmeme zodpovednosť a staneme sa vedomými tvorcami, režisérmi svojej hry, alebo ostaneme v polohe obete, bábk ovládanej zvonka.

Tešíme sa na vás! Určite sa oplatí prísť.

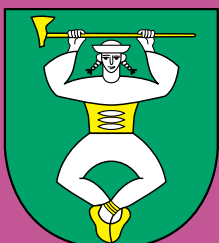
MÁRIA VRÁBLIKOVÁ-JANIČÍKOVÁ

Foto – František MUCHA

Dňa **8. júna 2017** sa v priestoroch Zariadenia pre seniorov a Domove sociálnych služieb v Terchovej konalo slávnostné odovzdanie projektu ZATEPLENIE OBVODOVÉHO PLÁŠŤA BUDOVY, ZREKONŠTRUOVANEJ TERASY A ZABUDOVANIA SLNEČNÝCH KOLEKTOROV, ktorého sa zúčastnili aj župan Juraj Blanár a starosta obce Jozef Dávidík. V programe sa predstavila Ťažká muzika. Projekt bol zrealizovaný v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom.

TERCHOVÁ

Vydáva:
IČO vydavateľa:
Šéfredaktor:
Redakcia:
Redakčná rada:

Jazyková úprava:
Tlač:
Grafická úprava:
Adresa redakcie:

Miestne kultúrne stredisko Terchová, ul. sv. Cyrila a Metoda č. 96, 013 06 Terchová
IČO 00364 886
Ján Miho ml.
Helena Laščiaková, Katarína Halapiová
Mgr. Peter Cabadaj, Rudolf Patrnčík, Ing. František Kadaš, František Mucha,
Mgr. Renáta Opalková, Ing. Marián Zajac
Mgr. Peter Cabadaj
Varínska tlačiareň, Varín
Adriána Ondrušová
MKS Terchová, tel. č. 041/5695 129, 0911 924 189, mks@terchova.sk
Obecný úrad Terchová, tel. č. 041/5695 138, fax. 041/5695 310
ISSN 1338 – 8827, evidenčné číslo: 3548/09
Vyšlo v júni 2017.